

- ⊕ *Cinema: 50 anys del festival de Sitges*
- ⊕ *Festivals: Cultura popular i innovació a la Fira Mediterrània*
- ⊕ *Fires: Liberisliber: les editorials independents prenen Besalú*

EL DESCRÈDIT DE LA UNIO EUROPEA: L'ECONOMIA PER SOBRE DE LA DEMOCRÀCIA I ELS DRETS FONAMENTALS

ENTREVISTA JORDI SEBASTIÀ EX-BATLLE DE BURJASSOT I EX-EURODIPUTAT

'Al País Valencià hi ha hagut un canvi important, però encara hi ha un equilibri fràgil'

EDITORIAL VICENT PARTAL Tres arguments per a la declaració de dilluns (dimarts?)

MAIL OBERT DE MERCÈ IBARZ Aturar-se i respirar

OPINIÓ CONTUNDENT DE JORDI SERRANO Intervenien el CNJC

VICENT
PARTAL

director@vilaweb.cat

TRES ARGUMENTS PER A LA DECLARACIÓ DE DILLUNS (DIMARTS?)

1. En democràcia, la voluntat popular ha de ser la guia del govern del país
En qualsevol país democràtic, els ciutadans decideixen l'orientació del govern amb el seu vot. Al Principat ho vam fer el 27-S i ho hem tornat a fer el primer d'octubre.

Cap argument no pot obviar ni menystenir el fet que es van guanyar les eleccions i que s'ha guanyat el referèndum. Per tant, no és que el parlament i el govern hagen de tenir en compte això, sinó que estan obligats a actuar en conseqüència.

—
Cadascun dels diputats que seuen en els escons de Junts pel Sí i la CUP van ser posats allà responnent a un programa electoral que incloïa la proclamació de la independència a curt termini, divuit mesos segons el programa del grup majoritari. I diumenge passat, els herois que van defensar les urnes contra la brutalitat policíaca ho van fer convençuts que d'aquesta manera la independència era més a prop. No es van defensar aquelles urnes per demanar mediacions entre l'estat i la Generalitat, per pactar nous models de relació entre Catalunya i l'estat ni, encara menys, per convocar eleccions autonòmiques.

—
La declaració de la independència aquest dilluns (dimarts) representa, doncs, el compliment de la voluntat popular contrastada fins al màxim extrem que es pot contrastar avui: mitjançant unes eleccions iguals a totes les anteriors i fetes amb les mateixes regles i mitjançant un referèndum fet amb totes les

garanties que es podien posar sobre la taula, en un context de repressió salvatge i il·legal per part de l'estat espanyol.

—
2. La llibertat no té preu, si l'alternativa és la tirania

Hi ha gent que no ha entès que el seu vot val igual que el meu. Josep Oliu o Isidre Fainé, per posar dos noms sobre la taula. És gent que es pensa que té el dret d'imposar les seues idees al conjunt de la ciutadania perquè la seua opinió és més important que la nostra.

—
Ells, i gent com ells, ara van dient a tothom qui els vol escoltar que hem de calcular el preu de la independència, que no podem arriscar-nos a fer-la. Ho disfressen d'opinió tècnica, com si haguéssim oblidat que ells sempre, per raons polítiques, han estat en contra de la independència. I com si no fos arriscat seguir en una Espanya on el rei ens amenaça a tots i on la policia és capaç de causar vuit ferits en cada col·legi electoral que visita. Com si no fos arriscat seguir en un estat que viola la seua pròpia constitució i les seues lleis cada dia. Com si no haguérem calculat durant anys el preu de l'espoliació. Com si no haguérem patit la seua arbitrarietat constant.

Si el preu de tenir la república és no tenir ni Caixabank ni Sabadell, benvingut sia. Ens simplifica molt les coses: tindrem un estat, no tindrem la seua pressió ni haurem d'aguantar la seua prepotència i, fins i tot, podrem decidir amb més tranquil·litat encara si volem estar en la Unió Europea o no. Cosa que, després d'aquesta setmana i veient el seu comportament, em sembla un debat imprescindible. Quan l'alternativa és la tirania, el preu de la llibertat ni es considera.

3. El pluralisme es demostra exercint-lo, no intentant suprimir-lo

Un tercer argument que alguna gent va posant sobre la taula aquestes darreres hores per a intentar impedir la proclamació de la independència és el 'despertar' de l'espanyolisme a Catalunya. Sorprèn que això siga cap argument.

Les accions armades dels darrers dies han esperonat una presència pública més cridanera de l'espanyolisme. És normal i raonable. Si no protesten ara, quan volem que protesten? És normal, tenen tot el dret del món i la seua protesta és una mostra més de la pluralitat d'aquest país. Demanar que una decisió política s'ature perquè pot 'dividir' el país és no entendre gens com funciona una democràcia. Qualsevol vot divideix, això és inevitable. I la democràcia funciona sobre un joc de majories i minories que s'intenta que siga raonable – cosa que no ho ha estat la darrera dècada en el nostre cas, en què Espanya no ha respectat en cap moment la nostra 'minoria' sobre el conjunt de l'estat.

És bo, per tant, que els ciutadans del Principat que volen continuar essent espanyols s'organitzen i es manifesten. Altament positiu.

La seua veu ha de ser escoltada i comptada i els seus drets, respectats. Així que, com més organitzats estiguen, millor per a tots. L'actitud que no era normal és la que havien tingut fins ara, que era rebutjar qualsevol debat, refugiant-se rere la violència d'estat. Cal que isquen a la llum pública i que ens escoltem, que debatem obertament de projectes i, si cal, que ens comptem. En la república, es podrà votar tantes vegades com siga necessari sense condicions, ni cops de porra. Perquè així se solucionen les coses, sabent qui és majoria i qui és minoria i entenent quanta majoria ets i quanta minoria ets. Si un dia els espanyolistes guanyen les eleccions i guanyen un referèndum perquè Catalunya torne a ser part d'Espanya, jo ho respectaré escrupolosament i acceptaré el veredict de les urnes. És l'única condició que els demane ara a ells.

El pluralisme es demostra practicant-lo, no pas amagant-lo ni encara menys suprimint-lo. Dir que fa por que els espanyolistes es desperten és tant com afirmar que fa por el debat i la pluralitat i això no és acceptable. Tret que siga una manera subtil, una altra, d'intentar fer-nos por.

Un apunt final. No m'ha agradat, gens, que es retarde la sessió de dilluns a dimarts. Ni m'agrada, gens, que alguns polítics i opinadors de sobte sembla que tinguen por de fer la declaració d'independència quan no van tenir gens de por de dir a la gent que defensara les urnes. Ho vaig dir l'altre dia i ho mantinc, que aquest govern s'ha guanyat el dret que confiem en ells i vint-i-quatre hores al final només seran una anècdota si, efectivament, la raó del retard és purament tècnica. Però em sembla que no calia. ■

ATURAR-SE I RESPIRAR

MERCÈ IBARZ

Arundhati Roy, al CCCB aquest dimarts. ANAGRAMA

Un consell de l'escriptora Arundhati Roy quan passen coses importants i uns adolescents que reclamen maduresa

Amb la ciutat convulsionada per les violències del diumenge, una veu tranquil·la d'un país llunyà es feia sentir a Barcelona l'endemà enmig del desconcert i la fúria: 'Quan passen coses importants, és temps d'aturar-se i respirar.' Quan les coses estan tan revoltes, i aquests dies ho estan molt, el consell de l'escriptora índia Arundhati Roy toca fons. Aturar-se i respirar. Renovar la mirada, prendre perspectiva de la situació, no enganyar-se, calmar les emocions agredides, no deixar-se entabanar ni decandir, no mentir-se. Una amiga em fa una lectura complementària: no tancar d'immediat la ferida, no posar-hi de seguida una tireta, curar-la, deixar-li temps. Aturar-se i respirar.

La Roy és una escriptora bregada en les lluites col·lectives del seu país. S'ha estat més de vint anys sense publicar ficció, tot i haver aconseguit un formidable èxit internacional de crítica i de vendes amb una novel·la de fa temps que potser heu llegit, *El déu de les coses petites* (Edicions 62, traducció de Josep Julià Ballbé). No n'ha publicat cap altra fins ara perquè ha considerat més important esmolar i afinar la veu crítica des de llavors que l'extrema dreta va arribar al govern del seu país, juntament amb les primeres proves nuclears i un neocapitalisme brutal. La pacifista Roy és un ferm corcó del nacionalisme hindú que ha restablert al màxim les diferències socials a través de la renovació del sistema de castes que Gandhi va legitimar i la independència del 1947 també. I una intel·ligent intèrpret de l'escriptura i el valor de la paraula.

Aturar-se i respirar. Renovar la mirada, prendre perspectiva de la situació, no enganyar-se, calmar les emocions agredides

Si aquests joves tenen aquest sentit de les paraules és que estan sent ben educats i que els dies revolts que vivim els estan fent créixer de debò

Ha escrit en els últims anys assaigs crítics que valdria la pena que fossin traduïts al català. És una de les veus, si no la més destacada, que ens arriba sobre la tremenda ocupació militar que viu el Caixmir des de fa dues dècades i la seva persistent lluita per la independència i el reconeixement musulmà. Com no se li havia de demanar a Barcelona pel que passa a Catalunya? No es tracta d'establir comparacions, sinó de saber alguna cosa de primera mà sobre conflictes mal explicats per la dinàmica de guerra ideològica que els envolta per nassos, ja que la guerra cultural és precisament el pinyol del problema. Desinformació volguda i alimentada, arreu. L'èpica i la propaganda, la mentida i la por, la il·lusió i el pensament màgic.

Al Pati de les Dones, al Centre de Cultura Contemporània, Arundhati Roy se sumava dilluns als quinze minuts de silenci de l'equip de la casa i els periodistes convocats a la presentació de la seva nova novel·la, *El ministeri de la felicitat* suprema (Anagrama, traducció de Xavier Pàmies). No havia necessitat gaires explicacions per a comprendre que arribava a Barcelona 'en el moment més important per a la història d'aquest país'. Amb la mateixa veu dolça i calmada, va afegir com qui no vol la cosa: 'I quan passen coses importants, és temps d'aturar-se i respirar.' Passen coses importants arreu, va venir a dir de manera indirecta també. Fa una gira internacional, venia d'Alemanya: 'No sé com va que sempre acabo en llocs on xiquen l'art, la història i la política.' A Gotemburg, el dia abans del nostre 1-O, es va trobar atrapada en una manifestació de la ultradreta neonazi.

Les coses que ens passen ara mateix són decisives. Moltíssim. Hi ha tants aspectes a posar en relleu, que de moment em fixo en el paper extraordinari que estan fent alguns joves. En les manifestacions de dimarts es veien amics amb banderes diverses que anaven junts. Molts s'han mobilitzat per primera vegada amb els adults i han conegut les porres de la policia, també per primera vegada. Això marca. I més: davant la porta de l'institut El Palau de Sant Andreu de la Barca dos-cents cinquanta estudiants es van concentrar aquest dijous en silenci de les 8 a les 9 del matí demanant 'respecte' pels companys fills de guàrdia civil, criticant les actituds 'irresponsables i immadures' d'alguns adults del centre de qüestionar als fills l'actuació dels pares durant les votacions de diumenge al mateix centre. Dies difícils, i una lliçó important a retenir: si aquests joves tenen aquest sentit de les paraules i aquesta comprensió sobre com actuar políticament –en silenci, sense violència, apel·lant a la maduresa i la responsabilitat dels adults– és que estan sent ben educats i que els dies revolts que vivim els estan fent créixer de debò. El seu pacifisme és el mateix que el dels votants de l'1-O. Vasos comunicants.

Ens ensenyen, aquests joves. Estan practicant el consell: aturar-se i respirar per veure què passa i com actuar. 📺

INTERVENEN EL CONSELL NACIONAL DE LA JOVENTUT DE CATALUNYA (CNJC)

JORDI **SERRANO**

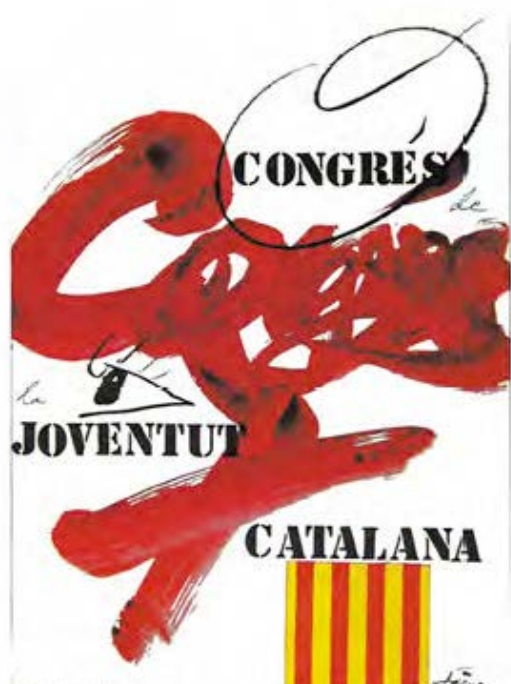
«No m'ho podia creure. De fet mai havia pensat ni en el pitjor malson que això podia succeir. Vaig indagar i, és veritat!» Jordi Serrano Blanquer, rector de la UPEC.

Vaig sentir a dir que el govern espanyol havia intervingut el CNJC. No m'ho podia creure. De fet, mai no havia pensat ni en el pitjor malson que això podia succeir. Vaig indagar i és veritat!

Però anem enrere. Què és el CNJC? L'antifranquisme juvenil va ser molt actiu i molt efectiu. Hi havia un potent moviment de centres juvenils als barris a redós de les associacions de veïns, un potent moviment escolta i d'esplai i un potentíssim moviment obrer, d'on van sortir la majoria dels líders polítics del moment. Hi havia una munió d'organitzacions d'esquerres (JCC, MJCC, JGR, etc.), amb l'hegemonia de la Joventut Comunista de Catalunya, que, en la clandestinitat, cohesionava tot el moviment. Per exemple, en els moments culminants (1976), del nucli dur de la seva organització, el secretariat del Congrés de la Joventut de Catalunya, format per onze persones, el 60% eren militants de la JCC. Òbviament cap d'elles provenia formalment d'aquesta organització ja que estaven en la clandestinitat.

L'Assemblea de Catalunya va decidir de reunir les organitzacions juvenils. Es va crear el Consell de Forces Polítiques Juvenils, per una banda, i la Taula de Joves de Catalunya, per una altra. Ambdues, al final, van crear el Consell Nacional de la Joventut de Catalunya.

La Taula de Joves de Catalunya va promoure el Congrés de la Joventut Catalana, fet a l'ombra del Congrés de Cultura Catalana. La Taula va ser, doncs, un gran instrument de l'Assemblea de Catalunya. Cal tenir present que el protagonisme

ANTONI TÀPIES

L'Assemblea de Catalunya va decidir de reunir les organitzacions juvenils

‘Des del 21 de setembre de 2017, el nostre compte bancari ha estat congelat a causa de l’Ordre del govern espanyol’

dels joves en l’antifranquisme va ser aclaparador. Els grans encara tenien la por incrustada al moll de l’os. Es pot veure en les edats dels condemnats pel Tribunal de Orden Público: gairebé tots eren molt joves. A banda del ‘Llibertat, amnistia i estatut d’autonomia’, que es cridava pels carrers (i el dret d’autodeterminació dels pobles), es reclamaven la majoria d’edat i el dret a vot als divuit anys (abans era als vint-i-un) i el patrimoni de la organització juvenil feixista OJE. Aquest procés inicial es va acabar amb la Carta de la Joventut Catalana. El 23 d’abril de 1977 es va fer el míting al Palau d’Esports de Barcelona, que va ser la culminació de la campanya ‘Per la majoria d’edat als 18 anys’, a què van assistir sis mil joves. La Taula va sol·licitar a l’Assemblea de Parlamentaris la constitució d’una comissió de joventut i la creació d’una Conselleria de Joventut en el marc de la Generalitat.

Fruit de tot aquest procés, es convergí en una comissió mixta (desembre del 1977) i el dia 2 d’abril de 1979 es van fusionar la Taula i el Consell i van formar el Consell Nacional de la Joventut de Catalunya. El funcionament inicial va correspondre a l’etapa de la Generalitat provisional presidida per Josep Tarradellas i la nova Direcció General de Joventut, amb Rosa M. Carrasco.

Vaig participar en tot aquest moviment des del comitè executiu de la JCC, en la Taula de Joves de Sabadell i, més tard, entre els anys 1984 i 1986 com a vice-president del CNJC. I tinc uns records molt intensos d’aquells temps. En destacaré un: l’ingrés del CNJC al Youth Forum, celebrat al Parlament Europeu a Estrasburg l’any 1985. Els joves catalans vam entrar a Europa poc abans que Espanya entrés a la CEE.

Fem un gran salt. Em dirigeixo al CNJC per veure si efectivament està intervingut i em responen:

‘Des del 21 de setembre de 2017, el nostre compte bancari ha estat congelat a causa de l’Ordre del govern espanyol,

S'han begut l'enteniment! El govern de l'estat espanyol creu que el CNJC és un organisme perillós!

La història no ens demostra que el futur hagi de ser ineluctablement millor que el passat i el present

que afecta 297 organitzacions. L'efecte específic d'aquest ordre és el control directe de les nostres despeses a través de l'Agència Tributària Espanyola. Concretament, tots els nostres pagaments i domiciliacions s'han de notificar mitjançant una declaració responsable a través de la qual jurem que no financem actuacions il·legals ni contràries a les decisions dels tribunals. Aquestes declaracions responsables s'han d'enviar a l'Agència Tributària. Els pagaments no es fan efectius fins que l'Entitat Bancària valida el procediment. A més, als procediments s'hi fan canvis cada dia. Tota aquesta situació és un atac directe a la nostra independència financera i té un efecte negatiu directe sobre l'activitat diària del CNJC'

S'han begut l'enteniment! El govern de l'estat espanyol creu que el CNJC és un organisme perillós! Noto una esgarrifança per tot el cos. Està en perill tot el que es va aconseguir amb la lluita incansable de la resistència, que des de l'any 1940 va resistir i combatre el feixisme. Des d'aquell començament de la Joventut Socialista Unificada de Catalunya, amb l'afusellament de Jaume Girabau l'any 1942, passant pel maquis i el Front Nacional de Catalunya, fins a la tortura salvatge de Domènec Martínez a la Dirección General de Seguridad de Madrid per ser secretari de la Joventut Comunista de Catalunya l'any 1976.

Walter Benjamin ens va explicar un concepte molt actual, la idea que la història no ens demostra que el futur hagi de ser ineluctablement millor que el passat i el present. Som en uns moments en què hom té tota mena d'indicadors que ens mostren el contrari. No és gens clara una visió optimista del progrés, ens va descriure la possibilitat que podíem anar enrere en la lluita pels drets civils i socials. I això és precisament què passa ara mateix.

És l'hora dels joves, una altra volta. Però que sàpiguen que aquest cop ens tindran a tots darrere, sense fissures. 🏠

JORDI SEBASTIÀ

‘Al País Valencià hi ha hagut un canvi important, però encara hi ha un equilibri fràgil’

Acaba de publicar ‘Quadern de l’Europa trista’ (Bromera), un assaig personal sobre els dos anys d’europarlamentari, una visió directa des de les entranyes de la Unió Europea

NÚRIA CADENES

Ha estat batlle de Burjassot i eurodiputat. Ara és assessor de Compromís a Europa i acaba de publicar *Quadern de l’Europa trista* (Bromera), una visió directa de les institucions europees, una passejada personal per les entranyes d’un edifici fred en el qual Sebastià voldria trobar rastres de preocupacions més directes, més humanes. De fet, veu Europa ‘com una pastilla efervescent: s’amplia i s’amplia i hi podem viatjar i patrocina projectes i fxxxxxxx... Però de sobte has de pagar el deute, fan fora els refugiats a cops de peu a Turquia, se’n va la Gran Bretanya, se suïciden cent llauradors cada any any a França perquè els productes s’han abaixat de preu i no tenen solució, i aleshores tota la França rural es refugia en el Front Nacional... I li crides perquè t’ajude en crisis com la catalana, i no t’escolta. Està trista.’ D’aquí el títol del llibre. Jordi Sebastià (Burjassot, 1966) diu que li costa defensar-la, aquesta Europa. Però posar un títol optimista al seu llibre ‘seria fals’.

—Des de la primera frase, ‘Plovia aquella nit de diumenge a Russafa’, ja es veu que serà un llibre heterodox.

—S’explica un poc per la manera d’escriure’l. Quan porte un mes en el Parlament Europeu, parle amb Maria Viu, que és editora de Bromera i amiga meva, li explique anècdotes i diu ‘Te, això donaria per un llibre!’. Els dietaris no són un gènere que m’entusiasme (hi ha *El quadern gris*, és clar, i els dietaris espectaculars del meu amic Rafa Gomar, per exemple), però hi podria fer una incursió. Comence a prendre notes, en un quadern, a mà, perquè sóc un poc paleolític, durant un any, cada dia. Quan després ho transcriu, ja ha passat un any més, i m’adone de les coses que han succeït i que no són al quadern: el Brèxit, per exemple! De manera que ho refaig tot, ja no com a dietari sinó com una altra cosa. I decidesc fer... el que em dona la gana. És una barreja entre pedagogia sobre el parlament i impressions de la ciutat de Brussel·les, i una crítica de Dalí, que sempre va bé...

Europa ha estat molt tova, en la condemna. És una vergonya més. Estic molt preocupat

'Quadern de l'Europa trista' (Bromera), un assaig personal sobre els dos anys d'europarlamentari

—I que potser s'agraeix.

—I és veritat que hi ha un cert to literari que no he pogut evitar: abans de polític ja era escriptor.

—Penseu que llegint aquest llibre entindrem com funcionen les institucions europees?

—Una miqueta més. Hi ha molt de desconeixement. Sobre el paper de cadascuna, el triangle consell-parlament-comissió, que de vegades és confús fins i tot per a la mateixa Europa. I sobre el que realment Europa pot fer o no. A voltes, tenim moltes expectatives en Europa. Hi ha molta gent que va a la Comissió de Peticions del Parlament i...

—Ho conteu al llibre: és terrible.

—Esperen ajuda. I de vegades és molt depriment, molt trist, angioxant. Recorde un cas de camperols de Guatemala: allà l'oposició és massacrada, i no li fan cap cas. Si intentes llançar una resolució al parlament, saps que no tindrà cap possibilitat. Arriben, fan un acte. Et consola... mínimament. Tindrà repercussió al seu país, diran que el Parlament Europeu els ha escoltat. Però és frustrant. Això crea, per a l'eurodiputat que s'ho creu, una situació molt trista, d'impotència. Però és que eixe senyor tornarà al seu país i potser tindrà sort i, com que ha eixit la seua foto mentre era al parlament, els pistolers que el volen matar s'esperaran un any. És així de cru.

—Què penseu quan veieu aquelles persones representant a terra, en una plaça catalana, la frase...

—'Help us Europe', sí. Sento ràbia. Perquè la UE no mourà fitxa a favor de Catalunya. En aquests moments, Europa és un club d'estats, no evoluciona a ser una cosa superior. Els estats no ho volen. I els socis d'un grup no ataquen un dels seus. El soci, ara, és Espanya. I encara que Espanya siga un incomplidor sistemàtic de la legislació europea, s'ha compromès a pagar encara que siga dessagnant els seus ciutadans. Per tant, li faran cas. Fins que Alemanya o algun altre país potent diga que això que fa a

Catalunya és una barbaritat. I les coses canviaran... immediatament. De fet, la pilota pot girar immediatament després d'una declaració d'independència.

Les institucions estatals i europees no han estat a l'altura de les circumstàncies. I hi ha ferits. I hem vist imatges terribles. I et sents impotent.

—El dia 1 d'octubre éreu a Barcelona.

—Sí. Amb una delegació de l'Aliança Lliure Europea. Amb l'eurodiputada Tatjana Zdanoka, que és de la minoria russa de Letònia, i ens acompanyava la nostra diputada en Madrid, Marta Sorlí. I clar, quan veus en un dels col·legis del Raval que qui organitzava com s'havia de col·locar la gent en cas que vingueren a carregar eren els escoltes de la parròquia... És que... policies armats fins a les dents contra escoltes? No. Era delirant. En l'operatiu dels escoltes, la idea era posar les diputades al davant, i que un valent esquerra i les identificara com a diputades: eixe paper em tocava a mi. Afortunadament, no van venir i no vam haver de fer-ho. No sé com haguera acabat. L'eurodiputat flamenc, que sí que era a la delegació oficial, va veure la càrrega en la qual es dispararen pilotes de goma. I, per tant, ho va denunciar davant dels tribunals. És una aberració, una barbaritat: un estat que envia la seua policia a carregar contra la seua ciutadania, que no feia res, que estava allà asseguda. I Europa ha estat molt tova, en la condemna. És una vergonya més. Estic molt preocupat. Crec que hi ha hagut una escalada de negatives.

—Què voleu dir?

—La primera, quan Pedro Sánchez diu que l'actuació de Rajoy ha estat molt bona: en eixe moment es talla la possibilitat d'un canvi de govern en l'estat espanyol. La proposta de Podemos era 'fem una moció de censura', immediatament després de dir al president de Catalunya 'ens comprometem a trobar una fórmula perquè en tres mesos es pugui fer un referèndum amb tota la cobertura'. Però es talla. Junker parla de la violència, però diu que Rajoy molt bé.

*Va venir la ministra i
va dir: amb el Xylella,
t'hi apanyes tu, que
no m'interessa*

ACN

Es talla una possibilitat més. Després, el discurs del rei, que no va fer cap apel·lació al diàleg i va prendre partit per una part de la ciutadania descaradament. Un altre tall. Què manca? L'ONU ha dit que faria una comissió d'investigació, no? Manca l'ONU. En tot cas, és clar que les institucions estatals i europees no han estat a l'altura de les circumstàncies. I hi ha ferits. I hem vist imatges terribles. I et sents impotent.

—...

—Va passar. I va ser brutal. Jo hi vaig ser i ho vaig veure.

—Ens en dieu una de freda i una de calenta, de les institucions europees?

—El millor és el Parlament Europeu. Al final, és la representació de la ciutadania, i és una cambra molt transparent, molt més que qualsevol de les que hi ha per aquí, amb una web espectacular en la qual pots esbrinar tot el que fa l'eurodiputat al minut. També hi ha l'examen als comissaris: estaria bé fer un examen dels parlamentaris als consellers, o als ministres. I algun, allà, va suspendre. Eixa transparència, eixa exigència és la part que cal reivindicar. A més, és clar,

hi ha el fet que, des que es va formar, com a mínim, hi ha pau entre els estats europeus, que han estat un gran camp de batalla del món.

—I la freda?

—La impotència de la Comissió Europea. Hauria de ser el govern, l'executiu, i al final és una espècie de secretariat administratiu, que obeeix els estats i té unes capacitats de resolució i de sanció mínimes. I que em fa pena. Encara que siga una comissió que no és la meua. La demostració més brutal d'impotència és l'exigència d'una directiva europea contra la violència masclista. A la comissària, Jourovà, que va dir que ella n'havia estat víctima, només li va faltar plorar. I no hi ha manera. Són els estats, els que impedeixen que hi haja una legislació superior. Cadascun té la seua: en Itàlia encara està reconegut el 'crim passional', en Polònia no existeix la violació dins del matrimoni. Per exemple. I no hi ha manera de solucionar el problema més gran de seguretat dins de la UE. Europa ha de continuar avançant. Però s'ha aturat. I això és com anar amb bicicleta: si t'atures de pedalar, caus.

—Escriuiu: 'Si Espanya volguera que es normalitzara l'ús del basc, el gallec o el català a les institucions europees només hauria de demanar-ho; el que passa és que no vol'.

—Sí, no hi hauria cap problema. Ja ho han dit, tots. Està tot preparat. Potser en un primer moment es podria fer en traducció passiva, és a dir, no hi hauria traducció al català, però tu sí que podries parlar en català. Seria un començament. No es fa perquè l'estat espanyol no ho vol.

—Sempre hi ha el mateix topall.

—Hi ha moltíssima gent que es queixa de coses que fa Europa i que en realitat no són responsabilitat seua. Recorde un titular que deia: 'Brussel·les margina el port de València front al d'Algesires'. Doncs no: Brussel·les dóna uns diners per als ports que Espanya distribueix. Espanya margina. Per què no diem 'Espanya' o 'Madrid', al titular? Perquè és incòmode. Però és la veritat. I què passa amb el tema del 'Xylella fastidiosa'?

—Què?

—Que va venir la ministra i va dir: amb el Xylella, t'hi apanyes tu, que no m'interessa. És gravíssim. Serà terrible. O, sense

eixir de l'agricultura: una bona part de la marginació del camp valencià no ve per la PAC [Política Agrària Comuna], sinó per l'aplicació que l'estat espanyol fa de la PAC. Possibilitat de canvi? La gent la té: només n'ha de votar uns altres.

—També cal dir que n'hi ha que ho tenen més difícil que d'altres, per obtenir representació a Europa, amb aquests vots. La circumscripció estatal...

—És clar. Hi ha estats que no la tenen. Per exemple, en el nostre grup, una de les diputades dels Verds anglesos és la representant del sud-est d'Anglaterra i Gibraltar. Òbviament, l'estat espanyol té circumscripció única precisament per a perjudicar els partits que no són d'àmbit estatal. No és obligatòria.

—Aconseguíu saltar la barrera, fent coalició, i arribeu a Europa. No us fa la sensació de picar ferro fred, en unes institucions dominades aclaparadorament pels grups popular i socialista? El marge d'incidència real és...

—Escàs. De tota manera jo estic content. Vaig treballar sobretot en les comissions de drets de les dones i d'agricultura. I vaig aconseguir, per exemple, modificar la postura del parlament sobre el reglament de plagues vegetals. Que no és cap broma, com s'ha vist amb el tema del Xylella. Vaig fer molt de cafè, i ho vaig aconseguir.

—Cafè?

—Sí: molt de xerrar, de fer un cafè, molt de lobby: em vaig reunir amb tots. Hi ha moments, i això és la política (i la política europea encara més), que, essent conscient que véns d'un grup minoritari, has de triar entre quedar-te a gust fent un discurs i saber que bé, que en tindràs un vídeo que pot enfervorir la teua gent, o ser pragmàtic, abaixar el to, i anar a negociar i parlar amb gent de grups amb els quals mai no t'havies imaginat que podries pactar. Però això és el parlament: parlamentar, intentar aconseguir acords, canviar... Hi ha, per exemple, una relació molt curiosa amb la gent de l'intergrup de les minories, que funciona d'una manera molt oberta.

ACN

—Als intergrups hi ha diputats de diferents grups i comissions units per temes, diguem-ne.

—Sí. La majoria dels eurodiputats d'aquest són del Partit Popular Europeu. I, de sobte, un senyor amb unes idees polítiques molt diferents de les meues entén que ací tenim un problema de respecte als drets fonamentals col·lectius, i jo entenc que la gent de la minoria hongaresa d'Eslovàquia no vol perdre les escoles en hongarès que tenia. I descobreixes que hi ha lligams amb gent que no t'esperaves. I és molt útil. Per exemple, en la comissió d'agricultura hi ha Jan Huitema, que és liberal i té una perspectiva de l'agroindústria totalment diferent de la meua, que és l'agricultura de dimensions familiars, mitjanes i cooperatives que opta per la sostenibilitat.

—I ell?

—Bé, va dirigir un dossier sobre la utilització de drons en l'agricultura. Clar, jo pensava: duus un dron a l'Horta, i abans que gire ja està en el camp de l'altre, que li tira una pedrada perquè pensa 'eixe borinot què fa ací'. Teníem una relació prou bona, i de fet va aconseguir que votàrem a favor d'un informe seu. És

frisó, està preocupat per la situació de la llengua i va ajudar molt en la defensa de la gent de les Antilles Holandeses, que ara Holanda els volia llevar la llengua, el papiament, de la universitat. I la relació amb els copresidents de l'intergrup era excel·lent, amb Kinga Gál, vice-presidenta del Partit Popular Bretó, i Nils Torvalds, dels liberals. Ella és de la minoria hongaresa de Romania i ell, de la minoria sueca de Finlàndia. Això ens permetia establir complicitats.

—Al llibre hi ha unes quantes escenes colpidores. Una, aquell dia que torneu sol al parlament, hi sou l'únic eurodiputat i comenceu a veure persones que surten...

—Sí. Va ser molt xocant. Va passar a Estrasburg. La comunicació amb València ha de ser via Madrid i l'avió no eixia fins a les sis...

—Sempre per Madrid.

—Sí. De fet els catalans són independents en eixe aspecte, perquè la gent de prop de Barcelona tenen un vol a un aeroport alemany que està molt a prop d'Estrasburg i, per tant, van cap allà i no agafen l'euroavió de Madrid. Després hi ha Josep Maria Terricabras, que té el privilegi de tenir un vol directe Estrasburg-Girona! [Riu]

—Oh!

—Sí, sembla que és un tema de turisme, però el cas és que s'ho mereix, perquè és una gran persona. Però bé, l'avió ix més tard, el plenari acaba a les dotze i la gent ix corrents. Jo me'n vaig a passejar tranquil·lament per Estrasburg, i quan torne no hi ha ningú. Però de sobte veig que comença a eixir gent, que són els qui mantenen l'edifici, la neteja, les reparacions. I la majoria són d'origen africà o magrebí. I t'adones que mentre que la majoria dels eurodiputats som blancs, resulta que els qui mantenen el castell en marxa, no.

—I expliqueu que els feia cosa trobar-vos.

—Sí. El Parlament Europeu és classista, està molt estratificat: segons l'acreditació que tens pots entrar en un lloc o en un altre. Hi ha restaurants, per exemple. Doncs en alguns només hi poden entrar els eurodiputats i aquells a qui conviden. Però és que fins i tot en la cantina, un autoservei popular, hi ha horaris: els eurodiputats hi poden entrar quan volen, però els assistents només en uns horaris, els visitants en uns horaris... Sé que hi ha distància, però em recordava quan vaig ser a Moçambic per un reportatge, que sèiem a dinar i les dones, no: elles menjaven quan els homes havíem acabat.

—Ser a Europa no significa que desconnecteu del país: quin dibuix feu, avui, del País Valencià?

—Hi ha hagut un canvi important, sobretot en la voluntat i en les formes, però encara hi ha un equilibri fràgil. El país és el que és i l'Acord del Botànic es manté. Però em preocupa molt el retard d'À Punt, perquè la gent espera i es desencisa. I perquè és absolutament necessari. En política lingüística, per exemple, si no hi ha mitjans de comunicació no hi ha res a fer. D'altra banda, sóc moderadament optimista perquè la gent ha començat a veure el finançament com el problema fonamental. Hi ha gent que pensa que es podria anar més ràpidament. Com que he estat batlle i sé quin ritme té l'administració (i, a més, viciada per molts

anys del PP, que ho havia arrasat tot), continue pensant que es fan, però que es podrien fer més coses més positives.

—L'evolució del Nord hi tindrà influència?

—El que passe a Catalunya pot canviar-ho tot. Tot. El procés agarra Compromís clarament a contrapeu. Nosaltres estem en una altra situació, intentant consolidar un govern de progrés, valencianista, amb uns companys amb els quals hi ha bona relació i també punts problemàtics. Anem amb molta cura, treballant i intentant convèncer la gent, i de sobte et trobes que al costat estan ocupats per les forces en teoria d'ordre de l'estat. Tens la temptació de posar-te de perfil i dir eixa no és la meua guerra, m'embolicarà, provaran de ressuscitar el fantasma de la catalanofòbia i nosaltres en serem les víctimes. Però no pots: perquè peguen a la gent. I ens hem de posicionar. Ens afectarà molt. Crec que el que passa a Catalunya no és un moviment clàssic d'alliberament nacional. Està clar que la cohesió nacional li dona la força, però és un moviment d'alliberament democràtic. És una gent que s'adona que amb la cotilla que significa Espanya i el seu funcionament tardofranquista no pot evolucionar. I decideix trencar. Com que hi ha una cohesió nacional important, molta gent que en principi no se'n preocupava diu 'aprofite això perquè jo el que vull és que la llei contra la pobresa energètica del parlament s'aplique, que els refugiats que puguen venir a Catalunya, vinguen; resulta que ara en tinc l'oportunitat? M'hi sume. I a veure si funciona'. Ací, els valencianistes serem criminalitzats. I per una altra banda, si no ens col·loquen al costat del catalans decebrem molta gent nostra, amb argument. Serà un temps molt dur. Però és que peguen a la gent. Peguen a gent indefensa. Que era allà perquè volia votar.

—Acabem: quin és el darrer llibre que heu llegit?

—Estic llegint poesia: *Tavernàries*, de Manel Marí.

Em recordava quan vaig ser a Moçambic per un reportatge, que sèiem a dinar i les dones, no

Si no ens col·loquen al costat del catalans decebrem molta gent nostra, amb argument

El descrèdit de la Unió Europea: l'economia per sobre de la democràcia i els drets fonamentals

L'Aravot La tendència pot anar cap al col·lapse d'una Unió Europea que ha de reflexionar si és un club d'Estats o una institució disposada a garantir la democràcia i els drets fonamentals en les seves fronteres

Les banderes dels estats membres de la Unió Europea. ACN

SEDA HAKOBYAN I ALEXANDRE SOLANO

La tèbia resposta de la Comissió Europea després de la brutal actuació de les forces de seguretat espanyoles, que van deixar ferits 893 ciutadans amb actitud pacífica, ha indignat una majoria de la població catalana.

La posició europea en la crisi dels refugiats o amb els drets fonamentals contrasta amb la clara defensa de ser un garant econòmic, amb l'austeritat per sobre de tot. Només cal recordar el 2011, quan PP i PSOE, en compromís amb la Unió Europea, van canviar sense consens la constitució espanyola per limitar el dèficit estructural i marcar que el pagament del

deute tindria 'prioritat absoluta', fins i tot davant els serveis fonamentals.

En el cas de les reivindicacions catalanes, sembla difícil esperar cap suport. Han prioritzat l'actuació d'un estat membre per sobre dels drets fonamentals d'una part de la ciutadania europea. Cal tenir en compte que en casos anteriors, com Eslovènia o

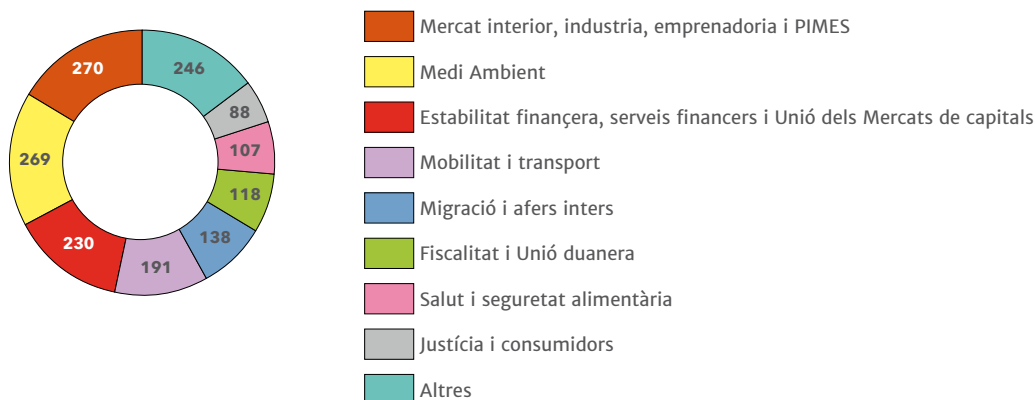
Croàcia, dos dies abans de declarar llurs independències, la Comunitat Europea i els Estats Units asseguraven que mai les reconeixerien, donaven suport a la unitat iugoslava i insistien que no formarien mai part d'Europa. A fets consumats, el posicionament canvia ràpidament.

Una Europa centrada en compliments econòmics

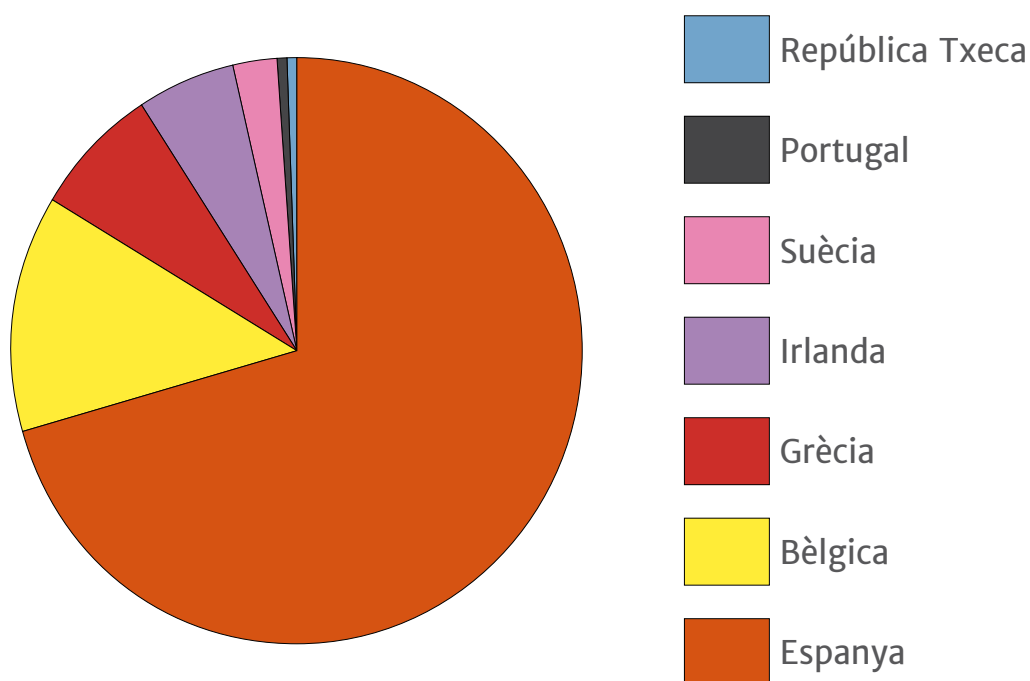
Cada any, la Comissió Europea fa públic l'informe sobre l'aplicació de la llei europea. A final del 2016, hi havia 1.657 expedients d'infracció oberts contra estats membres per incompliments.

La majoria dels expedients tenen una relació directa amb l'economia, encara que també en trobem una part sobre migració (el 8%), relacionats amb les normes d'asil i l'incompliment de les quotes. També n'hi ha molts de relacionats amb els efectes negatius per al medi ambient, que són la segona categoria amb més expedients.

Justament, l'estat espanyol és el que té més expedients oberts per incompliments de la llei europea, un total de 91 casos. Entre aquests, hi ha l'in-

Dades de l'informe sobre l'aplicació de la llei europea del 2016. ARAVOT

Sancions a Estats membres. Secretaria General de la Comissió Europea. ARAVOT

compliment, des de fa més d'un any, de la llei hipotecària europea. Com explica Ramon Tremosa, també hi ha directius que, encara que no ho sembli, tenen un gran impacte. L'incompliment de la directiva de morositat per part de l'estat espanyol fa que grans multinacionals retardin pagaments fins a dos anys, cosa que perjudica les pimes subcontractades. Segons la Plataforma contra la Morositat, s'han perdut un milió de llocs de feina a

causa de la morositat.

L'estat espanyol, rècord de sancions

Des del 2012, 54 dels 76 milions que s'han pagat en concepte de sancions a la Comissió Europea (7 de cada 10€) són de l'estat espanyol. Per incompliments de la normativa europea. Les causes poden ser: incomplir directives europees, complir-les fora de termini o desobeir el Tribunal de Justícia de la Unió Europea.

El següent país ja és Bèlgica, que només ha pagat 10 milions (13%).

De moment, només tres casos han comportat sanció econòmica, el cas Megafesa (24 milions d'euros, per ajudes públiques a empreses privades), les vacances fiscals basques (30 milions d'euros) i el cas dels estibadors, en què es condemnava a pagar tres milions d'euros.

Cal afegir que l'any 2016 la Comissió va gestionar 3.458

reclamacions, amb les quals es pot emprendre una investigació si s'han incomplert les regles. La majoria són tancades, però entre les que continuen, justament l'estat espanyol és el que té més fitxers oberts per reclamacions aquest 2016 (trenta-quatre), seguit de França (trenta-tres) i Itàlia (vint-i-tres). Els temes són, principalment, per fiscalitat i unió duanera (seixanta-vuit fitxers), mercat interior, indústria, emprenedoria i pimes (quaranta-vuit fitxers oberts) i justícia i consumidors (vint-i-sis).

La Unió Europea en defensa de la democràcia

La institució europea té una posició respecte de la tolerància molt diferenciada en funció de si és dins de les seves fronteres o fora. Actualment, hi ha trenta-tres estats de la resta del món –sense incloure organitzacions gihadistes amb un territori com Al-Qaida o Estat Islàmic– als quals se'ls apliquen sancions.

Cal afegir, però, que moltes vegades els interessos passen davant de la defensa de valors. El 2016, va arribar a un acord amb Turquia per a contenir l'arribada de refugiats. L'estat turc no té cap sanció, encara que diversos països i la mateixa Unió Europea han mostrat preocupació per l'empresonament de polítics, activistes, acadèmics i periodistes. Tampoc no té cap sanció l'Àrab Saudita, una de les pitjors dictadures del món, encara sense eleccions.

Dins de les fronteres de la Unió Europea, Hongria i Polònia són els dos estats que han estat advertits per no garantir la democràcia. El

La institució europea té una posició respecte de la tolerància molt diferenciada en funció de si és dins de les seves

govern polonès ha pres decisions considerades inconstitucionals per Europa, com la reforma de la justícia, amb què el Ministeri tindrà capacitat de nomenar i ascendir jutges i assignar casos concrets. També la reforma del Tribunal Constitucional, que obliga a tenir una majoria de dos terços per a tombar una llei i la capacitat de l'executiu de nomenar quinze dels vint-i-cinc membres del Consell Nacional del Poder Judicial. Per tant, hi ha en risc la independència judicial. A més, el govern s'ha dotat d'un marc legislatiu que li permet de nomenar i destituir directament directors de la ràdio i la televisió públiques.

El 2016, la Comissió Europea va activar el mecanisme de l'Estat de Dret, creat el 2014 per l'augment de l'autoritarisme a Hongria. Si segueix el seu curs, pot finalitzar amb l'aplicació de l'article 7, que permet suspendre el dret a vot dins de les institucions europees, així com l'arribada de fons. En el cas hongarès, es van limitar a obrir diversos expedients que van acabar sense sancions.

Tot i els advertiments, Polònia continua essent l'estat que més fons de cohesió i fons estructurals rep de la Unió Europea: 22,2% dels de cohesió i 19,1% dels estructurals. El segueixen, en aquestes dues ajudes, Itàlia (9,4% i 11,4%) i

Espanya (8,2% i 9,8%).

Una part dels experts i de l'opinió pública considera que les institucions s'atreveixen més amb els estats que s'han adherit més recentment, com el Grup de Visegrád (Hongria, Polònia, República Txeca i Eslovàquia), que no pas amb els estats de l'Europa occidental.

Pel que fa a l'estat espanyol, el Grup d'Estats contra la Corrupció (GRECO) –que depèn del Consell d'Europa– li ha criticat durament el funcionament del poder judicial i de no seguir les recomanacions fetes per a enfortir la independència judicial, ja que els polítics no haurien d'intervenir en la designació de magistrats del CGPJ. L'estat no compleix i posa en perill la separació de poders. La Comissió no s'ha mogut. Tampoc no l'ha advertit per la reforma del Tribunal Constitucional, amb la qual el TC pot aplicar sentències penals sense judici, encara que la Comissió de Venècia la va criticar durament.

La Unió Europea, en perill?

Actualment, els motius amb més suport per a formar part de la Unió Europea són la llibertat de viatjar, estudiar i treballar per tota la UE (49%), l'euro (35%) i la pau (27%). Però la sortida de la Gran Bretanya ha portat l'interrogant de si hi haurà més països que segueixin els seus passos, tal

com defensen algunes formacions, principalment de dretes.

La tardor del 2016, segons l'Eurobaròmetre, un 44% dels europeus estaven insatisfets amb el funcionament de la democràcia a la Unió Europea, principalment a Grècia, on el percentatge va créixer fins al 70%, però també als Països Baixos (51%) i a Àustria (54%), considerats els principals candidats a seguir la Gran Bretanya en la seva sortida de la UE. Cal afegir-hi Xipre (60%), l'estat francès (56%) i l'estat espanyol (52%); tots aquests, estats on més del 50% de la població està en contra del funcionament de la democràcia a Europa.

A més, cal tenir en compte que un 32% dels europeus considera que s'estaria millor fora de la Unió Europea, mentre que un 58% no hi està d'acord. Els percentatges són especialment alts a Eslovènia (50%), Xipre (49%), Itàlia (45%) i Àustria (44%).

Encara que el malestar ha crescut, no sembla que a curt termini hi hagi cap més estat disposat a sortir. Però sense un canvi, que no s'ha vist en els darrers temps, la tendència és anar cap al col·lapse d'una Unió Europea que ha de reflexionar si és un club d'estats o una institució disposada a garantir la democràcia i els drets fonamentals en les seves fronteres. ■

Els Jordis han pogut tornar a casa, sense mesures cautelars. P.C.

El 'traïdor' *Trapero*, el temor pels *Jordis* i la invalidesa del sentit comú: retorn a *Catalunya*

PERE CARDÚS

Crònica d'un matí d'incertesa i angossa a l'Audiència espanyola, amb final feliç preventiu

Tornem a casa després d'un matí d'angoixa plantats davant l'Audiència espanyola, que és un tribunal dedicat als delictes més greus del codi penal, com ara el terrorisme, el crim organitzat, el narcotràfic... Hereva del Tribunal d'Ordre Públic (TOP) franquista (al qual es va canviar exclusivament el nom), l'Audiència espanyola ha cridat a declarar una intendent dels Mossos d'Esquadra, el màxim

comandament policíac del cos, el president d'Òmnium i el president de l'Assemblea Nacional Catalana.

Sedició

Els acusen de l'organització, en un cas, i la inacció, en l'altre, de la mobilització que es va produir el dia 20 de setembre davant del Departament d'Economia arran de la detenció d'alts càrrecs i l'assalt policíac a seus del govern. El fiscal de l'estat es-

panyol va presentar una querrela pel delictes de sedició que l'Audiència va acceptar i va derivar en una causa general contra l'independentisme i el govern de Catalunya. El fiscal assenyalava concretament els màxims comandaments dels Mossos i els màxims dirigents de les entitats cíviques més grans.

Com més a prop, més lents

La justícia, que sempre és tan lenta, en el cas de l'independentisme i la policia catalana treu temps d'on pot per a assegurar que la llei s'aplica amb fermesa. Podria ser que Rodrigo Ra-

to anés dins d'un cotxe de vidres tintats d'aquests que passaven pel carrer de Gènova mentre esperàvem si Trapero, Cuixart i Sánchez (la intendent Laplana declarava per videoconferència des de Barcelona) sortien en llibertat o no. Sí, he dit carrer de Gènova. Perquè la sala penal de l'Audiència espanyola és al mateix carrer on el PP té la seu, encara que això no ha facilitat ni la rapidesa ni la profunditat de les investigacions per corrupció i emblanquiment de diners. Ja se sap que els que viuen més a prop acostumen a ser els que arriben últims.

Trapero s'ha plantat a l'Audiència amb l'uniforme de major dels Mossos. P.C.

Trapero, el més odiat i esperat

Trapero s'ha plantat a l'Audiència amb l'uniforme de major dels Mossos, no podia ser de cap altra manera. Quatre vianants madrilenys han dedicat insults i acusacions al major: 'Traïdor! Pesseter! Sedició!' Algun policia espanyol li ha fet la salutació habitual entre policies, especialment als alts comandaments dels cossos. Altres se l'han estalviat, potser amb l'excusa que estaven de servei. Un servei que ha passat per impedir que els diputats d'ERC, PDECat, Bildu, Podem i PNB acompanyessin els acusats a l'entrada del tribunal. Un destacament de policies armats amb porres i pistoles han vigilat tot el matí els moviments dels perillosos diputats. Quan passava Trapero, un dels policies que tenia a prop ha dit: 'Vuit mil euros al mes al sac!' Cap dels periodistes de tribunals habituals de Madrid no havien vist mai una

Ja se sap que els que viuen més a prop acostumen a ser els que arriben últims

actitud com aquella ni un desplegament policíac semblant. Tampoc tanta premsa, reconeixien. 'Ni el día de los "pujoles"', deia una veterana. L'expectació era gran perquè ningú no sabia com podia actuar l'estat espanyol després d'haver vist la violència contra la gent dels col·legis electorals i la carta blanca del rei borbó.

Nervis: 'Se'ls quedaran?'

I el temor que es quedessin els Jordis era generalitzat entre els catalans que feien guàrdia a la plaça Villa de París de la capital del regne. Abans

d'entrar, les abraçades als hotels a l'hora d'esmorzar van ser molt fortes i sentides. Madrid s'havia alçat amb un vent constant que intranquil·litzava els clatells i feia ajustar les parpelles. La sortida de Trapero va alleujar una mica els ànims. Després de Laplana, a distància, Trapero havia declarat amb una exposició clara dels fets i la presentació d'un bon paquet d'informes de l'actuació de la policia catalana el dia que una dotzena de guàrdies civils van quedar encerclats al Departament d'Economia, a la Rambla de Catalunya, a Barcelona. No s'havien atrevit amb Trapero? Això volia dir que tampoc no es quedarien el Cuixart i el Sánchez? Ningú no ho podia saber i les teories eren en boca de tothom.

La invalidesa del sentit comú

Però més enllà de les conjetures, hi havia un cert consens en la impossibilitat d'establir arguments lògics ni legalistes

per a poder analitzar què podia passar avui i els pròxims dies. Després dels assalts violentíssims de diumenge passat contra ciutadans pacífics i gens amenaçadors, no té sentit mirar d'analitzar els possibles moviments de l'estat espanyol aplicant el sentit comú. S'arriscarien a la resposta popular que podia tenir la detenció dels líders cívics de la Revolta dels Somriures? Podien pensar que desarticulaven res? Podia ser un mecanisme per despistar la majoria parlamentària del seu compromís de declarar la independència? Totes aquestes preguntes no tenien sentit, com tampoc no en té mirar d'escatir per què els devien haver deixat tornar a casa si el delictes era tan greu.

Tornar voluntàriament?

Sigui com vulgui, el cas és que els Jordis han pogut tornar a casa, sense mesures cautelars, i ara podran viure el desenllaç d'aquest projecte compartit lluny dels barrots d'una cel·la. Cuixart no ha volgut declarar perquè no reconeix el tribunal. Sánchez s'ha explicat tan sols a preguntes del seu advocat, el mediàtic Jordi Pina. És possible que després que la jutgessa d'instrucció, Carmen Lamela, els torni a cridar una vegada hagi estudiat les noves proves aportades per les parts. Si triga gaire, es pot trobar que ja s'hagi declarat la independència i, aleshores, no crec que els quatre que avui han declarat vinguin a Madrid voluntàriament. Si al tren d'anada a Espanya tot era fosc, al de tornada a Catalunya fa un sol espatarrant. ■

7 DIES

{ La selecció de la setmana { 2-6 d'octubre de 2017

Dilluns 2.
El dia que Catalunya
va guanyar-se la
república a cop de
democràcia

ELISABETH MAGRE

Dilluns 2. Alerta ara amb Puigdemont
i preparats per a tot això
que ha de passar

ALBERT SALAMÉ

Divendres 6. Dies de whatsapps
amb els cosins andalusos

ALBERT SALAMÉ

DIES DE WHATSAPPS AMB ELS COSINS ANDALUSOS

BEL ZABALLA

Un grup d'amics porta estelades, senyeres i banderes espanyoles. ALBERT SALAMÉ

«Hi ha moments que llanço la tovallola, impotent, incapaç de franquejar aquell marc mental. Però totes les converses acaben sempre amb petons i un cuideu-vos, que sabem que per sobre de tot hi som nosaltres»

És difícil fer-se entendre a l'altra banda. Fa dies que el grup de whatsapp que tinc amb els cosins treu fum. Una vintena de cosins, tots andalusos tret de dos castellans. Explicant, argumentant, contraargumentant. Hi ha hagut moments que he llançat la tovallola, esgotada dels intents de fer-me entendre. Una mena de barrera infranquejable amb què he topat de cap. Una impotència que em fa cridar per dedins: mitjans que heu manipulat fins a la indecència, no us ho perdonaré mai, tampoc.

Hi havia hagut un silenci molest després del cop d'estat del dia 20. Confesso que em sabia greu no rebre cap missatge de suport o interès de persones que m'estimo i que s'ho miren de lluny. Però diumenge va esclatar tot. Ma germana va enviar un vídeo dels tants que corrien de la violència que havia emprat aquell dia la policia espanyola contra gent pacífica. S'obria la caixa dels trons. Missatges de suport acompanyats constantment d'un però. Jo aquell dia no podia acceptar cap però. Això no fa sinó créixer l'odi, i jo els deia que nosaltres no en teníem pas, d'odi! Doncs aquí sí que n'hi ha, d'odi als catalans, em confessava el de Valladolid, i a mi se'm tancava

Mitjans que heu manipulats fins a la indecència, no us ho perdonaré mai, tampoc

I enmig de tota la tensió, les bromes, que mai no falten i jo no he conegut persones que em facin riure més que aquestes

l'estómac. Ens estan atonyinant, els deia, esperant una condemna absoluta i una abraçada. I sí, va arribar, i tant. Totes les discussions d'aquests dies han acabat sempre amb la cara aquella del petó en forma de cor multiplicada per quatre o cinc i un cuideu-vos. Ho tenim tan clar, els cosins, que per sobre de tot hi som nosaltres.

No, em sembla que no he aconseguit pas que ens entenguin. I per això els debats semblen partits de tennis inacabables. Que si hem arribat aquí per la irresponsabilitat de Rajoy i Puigdemont, i que la culpa és dels polítics que van fent i desfent com volen i se'n riuen de tots nosaltres perquè mentrestant ja no parlem de corrupció, que el poble som tots nosaltres i ens volen dividir. L'única evolució que hi ha hagut és passar de culpar Mas a culpar Puigdemont, i d'aquí no surts. I com us puc fer entendre que això no és cosa de cap dirigent ni de cap partit, sinó d'un poble mobilitzat. D'acord, Bel, però. Sempre un però que acaba esgotant. A veure si veniu aviat, que sempre baixem nosaltres. I petons i promeses de veure'ns.

Ens manipulen, em diuen, referint-se a tots, a ells i nosaltres. I a mi m'emprenya aquesta excusa perquè penso que qui no vol no es deixa manipular, però sí que n'hi ha, de manipulació. Passa que sospito que sempre cau de la mateixa banda, dit amb tota la humilitat. I per això em cago en els manipuladors que durant anys han repetit un discurs fals fins que se l'han cregut, els qui el sentien i els qui el deien, que no és que no hagin sabut explicar què passava aquí sinó que ho han tergiversat amb tota la intencionalitat del món. I encara es creuen que el procés –que ja culmina– és un invent de CiU per a tapar la corrupció. Ens haurem independitzat, després de les mobilitzacions més multitudinàries de la història recent i més transversals, i encara serà una ocurrència dels burgesos per a continuar fent-se rics.

Dilluns, ells mateixos comencen a compartir els vídeos que corren de la brutalitat policial i van indignant-se cada vegada més. Tot i que sempre hi ha l'apunt, i a qui se li acut anar-hi amb el nen sabent que serà perillós. El problema no és la criatura, els dic, és la policia! I quin fàstic i com s'han passat i quina vergonya i així i tot encara tornarà a guanyar el PP, ja ho veureu. Sí, és clar, les imatges tan bèsties de diumenge han despertat la solidaritat, se'ls n'ha anat de mare, ho entenen. Els explico que l'endemà hi ha una vaga general (però general, a on?, ah, llavors no és general), i enmig de tota la tensió, les bromes, que mai no falten i jo no he conegut persones que em facin riure més que aquestes.

Dimarts a migdia, la cosina castellana enganxa un post d'Alex O'Dogherty –he d'anar a mirar qui és, un actor i humorista de Cadis– i se suma a les seves paraules, que segur que poden arribar molt més lluny que totes les que jo els pugui escriure.

Vés amb compte, eh? I tant de bo el tingués aquí per abraçar-lo ben fort

La majoria està d'acord que, arribats fins aquí, només hi ha una manera de resoldre la situació, i és votant

El dia abans, un cosí m'havia dit, a veure si és veritat que la vaga és per a rebutjar la brutalitat de diumenge i prou i no per la independència, eh? Allò que deia de sempre l'apunt i el però. De manera que els envio totes aquestes fotos que corren d'amics i parelles amb banderes catalanes, espanyoles i estelades, tots ben avinguts. Perquè vegin la fractura social que vivim aquí. S'han quedat com meravellats i tot són respostes amb cors. A la nit em truca un d'ells. Està indignat amb algunes converses que ha sentit al seu poble, un petit municipi malagueny, però també està preocupat. Sobretot per vosaltres, diu. I li dic que no es preocupi pas, que estem bé, i que això ho resoldrem com hem fet fins ara, sense cap engruna de violència per part nostra, per moltes provocacions que rebem. Vés amb compte, eh? I tant de bo el tingués aquí per abraçar-lo ben fort.

El debat no s'atura, i l'endemà i l'altre continuem discutint les mateixes qüestions de sempre, i ara apel·lacions a la legalitat i la constitució. D'aquí, els cops de cap. No puc fer entendre que tot això no és un invent de ningú i que si ho hem fet així és perquè no ens han deixat cap més alternativa. Hi ha un marc mental del qual no els farà sortir, però si més no, després de tots aquests dies, la majoria està d'acord que, arribats fins aquí, només hi ha una manera de resoldre la situació, i és votant. També arribem a una altra conclusió, que és que aquestes discussions per whatsapp són una bogeria, de manera que posem data al calendari per a fer trobada de cosins, que fa molt que no ens veiem i ens enyorem. 📅

ALERTA ARA AMB PUIGDEMONT I PREPARATS PER A TOT AIXÒ QUE HA DE PASSAR

PERE CARDÚS

El president de la Generalitat, Carles Puigdemont. A.S.

«Ha arribat el moment de ser responsables també de les coses que no són tan agradables i divertides com fer aquests saraus de l'Onze de Setembre. Això ja ho sabíem, oi?»

Com diu aquell, el poble ha parlat. I ara cal complir el compromís de confiança democràtica entre ciutadania i institucions. La llei de referèndum d'autodeterminació és molt clara. I molt clar va ser ahir el resultat del referèndum. Dos dies després de la proclamació dels resultats definitius? Som-hi doncs. Esperem aquesta proclamació definitiva i convocatòria del ple del parlament. La convocatòria que més s'ha guanyat la presidenta Forcadell. La recordeu liderant la multitud al costat de l'estimada Muriel? No hi va pensar, en ella, ahir, quan aquelles senyores grans i delicades d'elegants cabells blancs plantaven cara als monstres uniformats? Jo sí. I pensava: mireu quantes Muriels que té aquest país nostre. Quantes llàgrimes, amiga, quants somnis que ja es van complint.

Que demà hi ha una vaga per a aturar el país després d'un cap de setmana de determinació i compromís als col·legis? Després de desenes de milers de cops de porra a les costelles i a les cames? Després de desenes de bales de goma prohibides disparades? Després dels cabells arrencats per sotmetre gent pacífica i digna? Després de dits trencats, d'ulls rebentats, de traus oberts i de sang regalimant pel rostre? Després de l'agressió a una consellera del nostre govern? Després de tantes urnes segrestades? Després de l'emmanillament de

I pensava: mireu quantes Muriels que té aquest país nostre. Quantes llàgrimes, amiga, quants somnis que ja es van complint

I aquest és un principi que ha arribat a la fi. I és clar, la bèstia ferida fa els últims cops de cua. Trinxa mentre s'ensorra

membres honorables del nostre govern? Després de tot això hem d'aturar el país? Doncs a aturar-lo! Que no es mogui res! I que es mogui tot!

Vigilància activa i protecció del president Puigdemont, la presidenta Forcadell i el vice-president Junqueras. I tots els membres del govern. L'estat-presó d'on hem decidit sortir ha demostrat que és capaç de tot. Que no li fa por el ridícul ni la imatge que dona al món. Ni tampoc no li fa res que milers de ciutadans que no tenien gens d'interès en la independència hagin dit: 'Ja n'hi ha prou!' Ni drets humans ni punyetes, l'estat espanyol només té un principi. I no és pas el democràtic. L'única cosa que tenen per principi és la sagrada unitat d'Espanya. I aquest és un principi que ha arribat a la fi. I és clar, la bèstia ferida fa els últims cops de cua. Trinxa mentre s'ensorra. Per tant, alerta amb el possible segrest per l'estat espanyol del president i companyia. Si s'atreveixen, no vull escriure la reacció que hi haurà.

Amb la decisió presa, aquí cal anar avançant i no deixar-se enganyar per les tàctiques de distracció –per desmesurades que siguin– del règim que ahir vam abandonar. La proclamació de la independència (ja n'hi ha prou de parlar de DUI, que semblen instal·lats en el procés i en el resistencialisme!) al parlament ha d'anar acompanyada d'algunes decisions específiques. Cal retirar els diputats i senadors de les institucions espanyoles. Com que l'acta de diputat i senador és personal i propietat dels que ho són, cal que siguin ells mateixos que tornin l'acta i que els seus partits acceptin de no substituir-los. Suposo que els grans defensors de les proclames del 15-M no incompliran la decisió d'un poble que ha participat ara de manera descarada contra tota la repressió ordenada per la casta, oi? Suposo que el compromís democràtic prevaldrà per damunt dels seus interessos particulars i privats, oi? Bé, no sabia entendre pas cap actitud incoherent dels grans capdavaners del 15-M. No, oi?

Tanmateix, no han de patir aquests diputats i senadors. Tampoc el diputat que va ser inhabilitat, Francesc Homs. Ara el país

Cal demanar i exigir que la comunitat internacional s'impliqui ara en la vigilància de l'actuació de l'estat espanyol

Els explicarem que hem arribat aquí per l'esforç i el sacrifici d'aquells que ja no ho han pogut veure

necessita representants del govern a molts països del món i a moltes institucions i organismes internacionals. Ambaixadors quan el reconeixement ho permeti, delegats del govern, men-trestant. I aquesta és una altra decisió que cal prendre sense deixar passar el temps. El ministre d'Afers Estrangers, Raül Romeva, haurà de desplegar la diplomàcia catalana amb l'austeritat i la modèstia que ens caracteritza, però sense dilacions. I això vol dir també establir converses amb els organismes de què volem continuar formant part (fins que no es prengui una decisió contrària en el procés constituent).

També caldrà convidar l'exèrcit, Guàrdia Civil i policia espanyola a abandonar Catalunya. I cal anar prenent el control de les infraestructures i els centres neuràlgics del funcionament del país. Ports, aeroports, centres de telecomunicacions, generadors i distribuïdors d'energia, duanes, etc. Ha arribat el moment de ser responsables també de les coses que no són tan agradables i divertides com fer aquests saraus de l'Onze de Setembre. Això ja ho sabíem, oi? Doncs som-hi també. Tot allò que es pugui negociar, que es negociï. I la resta, caldrà ser valents. Això sí, cal demanar i exigir que la comunitat internacional (amb la forma que vulgui i pugui) s'impliqui ara en la vigilància de l'actuació que pugui tenir l'estat espanyol, que no s'estarà quiet.

Ahir Catalunya va guanyar el futur. La seva gent, alçada amb tota l'èpica que reclama una independència, va guanyar amb les mans, els cossos i els cors la llibertat d'una nació sotmesa durant tres segles. El Primer d'Octubre de 2017 quedarà imprès en els llibres d'història i en les nostres ments. Els nostres fills han vist com els seus pares i avis salvaven el futur davant les porres i les escopetes dels enviats de l'estat. Els explicarem que hem arribat aquí per l'esforç i el sacrifici d'aquells que ja no ho han pogut veure. Com tu, Manela; com tu, Jordi-Carles; com tu, Cala; com tu, Marc; com tu, Magda; com vosaltres, Cecília, Quim, Miquel, Joan i Paco; com tu, Pere; com tu, Guillem; com tots vosaltres i molts més que us tindrem presents quan la presidenta del parlament s'alci de la cadira i anunciï: 'S'ha proclamat la independència de Catalunya, la república catalana.' 📺

Joan B. Culla: 'La clau del fracàs del Sis d'Octubre del 34 va ser la manca de suport popular'

Història Cerquem amb l'historiador les semblances i les diferències més importants entre els fets del Sis d'Octubre de 1934 i els nostres dies

NARCÍS FIGUERAS

La història, de vegades, és capritxosa. Aquest 6 d'octubre arriba enmig de la cruïlla més important de la política catalana des de fa molts anys. Avui fa vuitanta-tres anys que el president Lluís Companys va proclamar des del balcó del Palau de la Generalitat l'Estat Català de la República Federal Espanyola. Era la resposta a 'les forces monarquitizants i feixistes' que governaven a l'estat espanyol i que s'oposaven a la llei de contractes de conreu aprovada pel parlament. Tanmateix, no hi va haver ni l'Estat Català ni la República Federal Espanyola. A més, Companys i tots els seus consellers –tret de Josep Dencàs– van acabar empresonats, juntament amb regidors, diputats i agents policíacs que li eren afins.

El símil catastrofista és senzill, s'hi pot caure gairebé sense voler, en aquestes hores. Ben sovint es branden els fets del Sis d'Octubre com a argument –de vegades, fins i tot, com a amenaça– per a desencoratjar qualsevol iniciativa que, des de Catalunya, abraçi la unilateralitat. Ben mirat, però, hi ha molts factors –i molt importants– que

diferencien tots dos moments històrics.

Quan fa pocs dies del referèndum d'autodeterminació de l'1 d'octubre i en falten encara menys per a un ple del parlament que podria proclamar la independència, parlem amb l'historiador Joan B. Culla dels fets del Sis d'Octubre de 1934. Ell ens detalla les diferències entre els dos octubres. Els objectius de Companys i la manca de mobilització popular, radicalment diferents de la situació del 2017, són algunes de les claus que ens conviden a descartar el paral·lelisme. També parlem amb Culla dels fets d'Astúries i dels oblits del PSOE o del paper dels tribunals i les forces de seguretat en l'un cas i en l'altre.

—Quina és la principal diferència entre els fets del Sis d'Octubre del 1934 i el fets d'octubre del 2017?

—La primera és el timing. El Sis d'Octubre va ser molt improvisat. A tot estirar i essent generosos, preparat amb alguns mesos d'antelació. El procés que donarà lloc al Sis d'Octubre, la creació del clima polític, no comença abans de la primavera del 34, és a dir, menys de mig any abans dels fets. En el cas present, això comença fa cinc anys segons el càlcul més moderat i se-

El president Companys, a la presó. ARXIU

Aquest 6 d'octubre arriba enmig de la cruïlla més important de la política catalana

Mossos d'esquadra surten empresonats del Palau de la Generalitat. ARXIU

gons el menys moderat en fa set anys o més. En el cas actual s'ha produït un procés de baix a dalt que ha comportat una profunda mobilització ciutadana. No és el rampell d'un dia, sinó que ha anat madurant i fent-se més sòlida al llarg de sis anys o set, pel cap baix. Allò, en canvi, va ser més aviat de dalt a baix.

—**I pel que fa a la causa?**

—La creixent manca de sintonia política entre el govern de la Generalitat i el govern de la República va polaritzar-se al voltant de la llei de contractes de conreu, però l'amenaça contra l'autonomia va ser percebuda sobretot pels dirigents polítics, pel món d'Esquerra Republicana i els afins, que van intentar amb un èxit descriptible transmetre aquesta inquietud i aquesta sensació

d'autonomia amenaçada des de dalt cap a baix. El fracàs del Sis d'Octubre de Companys va ser que dues hores després d'haver fet el seu famós discurs des del balcó del Palau de la Generalitat, a la plaça de Sant Jaume no hi quedava ningú. Les deu o dotze mil persones que havien omplert discretament la plaça, quan acaba van desfilant. Hi ha fotos de les deu del vespre i no hi ha literalment ningú. Això és el que fa possible la intervenció de l'exèrcit.

—**Per què?**

—L'exèrcit obeeix les ordres del govern legal de Madrid i el general Batet no troba cap excusa per a retardar o desobeir elegantment les instruccions que li arriben de Madrid, perquè quan envia un oficial a veure com està l'ambient a la

El problema de Batet va ser que tenia una ordre formal i legítima i que no tenia cap excusa per a no aplicar

Rambla i al carrer de Ferran no hi ha ningú.

—**Amb la gent al carrer, com hauria canviat la història?**

—Això no ho puc demostrar, però jo sempre he cregut que, sabent com era i com va ser el general [Domingo] Batet fins a la seva mort afusellat per ordre de Franco, si li haguessin dit: 'General, tot el centre de la ciutat és ple com un ou, com el 14 d'abril', estic segur que hauria enviat un tèlex a Madrid dient: 'La situació als carrers fa impossible de

complir de moment les ordres rebudes', i així hauria guanyat temps. El seu problema va ser que tenia una ordre formal i legítima i que no tenia cap excusa per a no aplicar. Els carrers eren buits com mai. Fins i tot els borbatsos més empedreïts de la Rambla aquella nit van ensumar que allò no acabaria bé i se'n van anar cap a casa.

—**Buits perquè la gent era contrària al gest de Companys?**

—No, buits perquè la gent no

compartia la sensació que calia mobilitzar-se i jugar-s'ho tot en defensa de l'autonomia. El 14 d'abril de 1931 va ser tot al contrari del Sis d'Octubre. A quarts de dues del migdia del dimarts 14 d'abril a la plaça de Sant Jaume només hi havia la gent que hi passava. Companys va sortir al balcó, va fer quatre crits i, com que el clima polític ciutadà estava madur, va córrer la veu i al cap d'una hora i mitja tot el centre de Barcelona era ple. El Sis d'Octubre l'olfacte de Companys falla. Creu que, com el 14 d'abril o encara més, la multitud s'adherirà pacíficament i massivament al seu gest, però al cap de dues hores es troba sol. La clau del fracàs és la manca de suport popular. La gent no té la percepció que n'hi hagi per a tant amb la llei de contractes de conreu. Sobretot la població urbana: no hi ha rabassaires a Barcelona. La població urbana

que s'havia mobilitzat el 14 d'abril no ho acaba de veure. —**Hi ha més diferències?** — Moltes més. Una és que el Sis d'Octubre Companys no proclama la independència de res. Ni en la lletra ni en l'esperit, el Sis d'Octubre de Companys no té res de separatista. I hi ha una anècdota sobre això. L'únic conseller separatista del seu govern era Josep Dencàs, conseller de Governació. Després de la reunió de govern i del discurs, cap a les vuit, diu al president que se'n va a la conselleria —perquè, tot i que després va resultar prou patètic, figurava que era el cap de l'estat major. Al cap d'una estona algú diu a Companys que en Dencàs ha hissat l'estelada al balcó de Governació. Companys demana que el posin en comunicació telefònica amb Dencàs, li clava una esbroncada i li exigeix que tregui l'estelada. I Dencàs obeeix.

—**De què tenia por?**

— Companys volia que no hi hagués cap equivòc, que ningú no pogués manipular-ho, perquè no era un moviment separatista. L'únic separatista del govern era Dencàs i el paper que va fer després el va desacreditar totalment. Però Lluhí o Martí Esteve, de separatistes no en tenien res. No sé si dilluns proclamaran la independència, però sí que sé que el Sis d'Octubre no la va proclamar ningú.

—**En tots dos casos hi ha els tribunals en l'origen del conflicte.**

— Efectivament, en l'origen de tots dos conflictes hi ha l'actuació d'un tribunal. Ara, el Tribunal Constitucional i el 1934 el Tribunal de Garanties Constitucionals. Però els paral·lelismes s'acaben aquí. La llei de contractes de conreu no tenia la importància que va tenir l'Estatut del

2006. Era una llei sectorial que afectava unes desenes de milers de famílies en una Catalunya agrària que ja no era ni remotament la Catalunya majoritària. Els rabassaires eren part de l'electorat d'Esquerra i per al partit tenien importància, però no eren la columna vertebral del país. En canvi, l'Estatut sí que concerneix tothom. És cert que hi ha dues sentències polititzades. El Tribunal de Garanties Constitucionals del 34 era absolutament polititzat i absolutament decantat a la dreta. Descaradament, com va passar també del 2006 al 2010. Però en va fer molta més via. El TC va trigar quatre anys a dictar una sentència contra l'Estatut i el TGC va ventilar la llei de contractes de conreu en un mes i mig.

—**S'han magnificat els fets?**

— A Madrid, en aquests últims anys, mesos i dies,

Soldats a punt de disparar canonades contra la Generalitat. ARXIU

El PSOE, sembla oblidar que l'any 34 van ser ells, amb diferència, el principal element de subversió i revolució

Aleshores no hi havia unes forces policiaques prou nombroses i prou efectives per a substituir l'exèrcit i per això s'hi va recórrer

semblen oblidar que el Sis d'Octubre de Companys va durar deu hores i va causar un nombre de morts que es podia comptar amb els dits de les mans. I que, simultàniament, una insurrecció obrera a Astúries va causar algun miler de morts i una guerra de dues setmanes en què l'exèrcit espanyol va haver d'utilitzar tot el que tenia. Un dels actuals guardians de l'ordre constitucional, el PSOE, sembla oblidar que l'any 34 van ser ells, amb diferència, el principal element de subversió i revolució a l'Espanya d'aleshores.

—Què n'esperava, el president Companys, del progressisme espanyol?

—A Astúries havia començat la matinada del 4 al 5 i Companys, sense saber-ne gaires detalls, fa referència en el seu discurs als 'germans que lluiten en terres d'Espanya' i els expressa la seva fraternitat, solidaritat i amor. A més, els diu que, si Espanya va malament, vinguin a refugiar-vos a Catalunya i faran de Catalunya el baluard de la reconquesta de la República. Quin to tan separatista! Sense la vaga general i la insurrecció a Astúries i a Guipúscoa potser Companys no s'hauria mogut. Ell insereix el que pretén que sigui un remake del 14 d'abril en aquest context. Pensa que si ell fa això i els socialistes armen un escàndol a Espanya, a Madrid s'espantaran i faran marxa enrere. Aquest és el càlcul, és un esquema en clau espanyola. Companys el Sis d'Octubre no es vol separar d'Espanya, vol canviar el rumb ideològic i polític d'Espanya.

—El moviment independentista d'avui ja no pretén un canvi de rumb a l'estat espanyol. Sovint, però, sí que es diu que una república catalana obriria noves possibilitats a l'estat espanyol.

—Sí. Però passa que la situació política d'Espanya el 2017 no té res a veure a la del 1934. Hi ha una semblança relativa, però Espanya no es troba en una situació pre-revolucionària com aleshores.

—I Europa, com va reaccionar aleshores?

—[Riu.] L'Europa de l'any 34, de maldecaps, crisis, amenaces a la pau i focus de violència en tenia tants que això de Catalunya era un més. La qüestió d'Astúries va fer una mica més d'impressió perquè els miners armats amb la dinamita van assetjar Oviedo i la van deixar convertida en un camp de runa. Com diria la meva àvia, Europa aleshores tenia moltes paelles al foc i moltes es cremaven. A més Catalunya era un país que tenia una imatge de violència i de subversió des de feia cent anys. Que hi hagués tirotejos a Barcelona era l'última de les notícies, perquè això passava, com a mínim, des del 1830. És evident que el govern Lerroux havia aplicat la llei i que Companys havia passat per alt la legalitat, però jo crec que això ni tan sols va ser objecte de comentari per part de ningú. El govern francès va acollir els exiliats catalans que van fugir sense posar-los cap impediment. I la premsa més esquerranosa devia parlar-ne, però el panorama europeu era tan agitat, amb Hitler al poder des de feia un any i mig. Hi havia tants focus de crisis que això de Catalunya era peccata minuta.

—Hi ha una diferència que el dilluns pot esdevenir semblança: la retirada de l'oposició del parlament.

—L'oposició el 1934 era la Lliga i s'havia retirat del parlament des del gener per motius que no tenien res a veure amb els fets d'octubre. Acusaven el govern d'irregularitats durant les eleccions municipals del gener i no hi van tornar fins el març del 36. La llei de contractes de conreu ja es va debatre sense oposició de la Lliga.

—El 20-S detencions, diumenge atacs als votants i dimecres els primers combois de l'exèrcit desplaçant-se a Catalunya. Malgrat les diferències, sembla que la solució és la mateixa.

—Sí, això sí. Bé, de moment sembla que els combois eren logístics, que portaven catres i dutxes de campanya perquè l'exèrcit pràcticament ha deixat de tenir quarters operatius a Catalunya. A més, han vist que això dels hotels i els vaixells no és gaire bona idea. Aleshores no hi havia unes forces policiaques prou nombroses i prou efectives per a substituir l'exèrcit i per això s'hi va recórrer. També hi havia una altra qüestió: fins al Sis d'Octubre la Guàrdia Civil i la Guàrdia d'Assalt, els cossos policials estatals, depenien de la Generalitat, d'acord amb l'estatut. El comandament ordinari de la Guàrdia Civil a Catalunya i de la Guàrdia d'Assalt —l'equivalent de la Policia Nacional— estava en mans del conseller de Governació. Per tant, hi havia problemes per a utilitzar-los, mentre que l'exèrcit no. ■

Guàrdies civils acarnissats en pobles petits

1-0 El primer d'octubre, les forces policíiques espanyoles van assaltar en massa una munió de poblets on sabien que trobarien poca resistència · L'únic objectiu era fer mal a les persones perquè s'escampés la por entre la població

JORDI BADIA

Qualsevol ésser amb una mínima sensibilitat s'ha sentit sacsejat per les imatges de la violència i la brutalitat de diumenge. A mi em va trasbalsar especialment l'atac de Callús, el poble on vaig néixer i on visc, al Bages. Callús té dos mil habitants mal comptats i actualment n'és batlle en **Joan Badia**, el meu germà gran.

A dos quarts de sis del matí vaig arribar a l'escola Joventut. Ja hi havia una gentada. Tothom parlava fluix, però tothom estava alegre, animat, emocionat, amb un punt d'incertesa. Vaig parlar espontàniament amb gent amb qui habitualment ens saludem i poca cosa més. Tots tenien coll avall que podríem obrir el col·legi perquè els Mossos no el tancarien pas.

Tal dit, tal fet. Van venir cap a quarts de nou i van veure això.

Poca estona després me'n vaig anar a casa. La meva mare m'havia demanat si la podia dur a votar cap a dos quarts de deu i vaig passar a dir-li que no tingués pressa, que hi havia tanta gent que valia més anar-hi més tard.

Les forces policíiques espanyoles van assaltar en massa una munió de poblets. vw

Tothom parlava fluix, però tothom estava alegre, animat, emocionat, amb un punt d'incertesa

Una vegada a casa, vaig veure, garratibat, com aquells salvatges entraven a cops de mall al local electoral de Sant Julià de Ramis, on havia de votar el president. I de mica en mica van començar a arribar notícies d'assalts ací i allà.

Cap a un quart d'onze va sonar el timbre de casa. Era el meu germà Isidre. Molt alterat, em va explicar què havia passat a Callús. Li tremolava la

veu. Ho tenia tot enregistrat. Ens ho vam mirar i em vaig esgarriar. Desenes i desenes d'energúmens que, amb l'excusa de segrestar unes urnes, volien humiliar i trepitjar tot un poble. Hi ha un moment del vídeo que em va esfereir: és quan claven una empenya al batlle i la gent esclata en un crit a l'uníson. M'he imaginat els minuts previs a aquell crit: la tensió de tots, asseguts a terra amb la boca

Veure i sentir això, imaginar-me la ràbia i la impotència de tots aquests callussencs, encara ara em fa plorar

clousa, mentre veien arribar aquelles bèsties amb la cara tapada i el posat amenaçador i agressiu. M'he imaginat, enmig del silenci, l'únic so dels batecs del neguit. Però potser m'han commogut més encara els crits de la gent mentre aquells autòmats proven de fer pas amb violència: 'Som gent pacífica!'

Veure i sentir això, imaginar-me la ràbia i la impotència de tots aquests callussencs, encara ara em fa plorar. Nosaltres, sí, som gent pacífica. Ells no. Vegeu-ho.

I ací vegeu fotografies per a entendre si l'acció era 'proporcionada', com diuen (1, 2 i 3).

El segon cas que em va estremir fou el de Fonollosa. El batlle de Fonollosa és l'Eloi Hernández i Mosella. Vaig tenir el goig de fer-li classes de català durant quatre anys. Fou, indubtablement, un dels meus millors alumnes. Quan feia segon de batxillerat em va demanar que li guiés un treball de recerca. És una experiència que no oblidaré mai: havia descobert a les golfes de casa seva un dietari del segle XVIII d'un avan-

tpassat seu, Salvador Devant, i volia fer-ne un estudi. Tots dos vam viure intensament aquell treball, a l'institut i a fora. Ell va treballar molt: va anar a tants arxius com va caldre per contrastar la informació del dietari. Recordo un viatge plegats a Girona, una tarda d'hivern, per visitar un autèntic expert en dietaris vells: en Xavier Torres i Sans. I el treball va guanyar premis. Conservo especialment el record d'aquell Baldiri i Reixach lliurat a l'Espluga de Francolí. Allí vaig conèixer son pare, que em va explicar que havia arribat a Catalunya l'any 1975 i que pocs anys més tard, de nits, va començar a estudiar magisteri. Un dels seus professors, justament, fou el meu germà Joan. L'Eloi és un home en alguns aspectes superdotat. Quan encara era alumne de l'institut ja dirigia el grup de teatre local, que aplegava tot el jovent del poble i tenia renom per tota la contrada. És un home –i un batlle– excepcional.

Diumenge, l'Eloi Hernández i Mosella, batlle de Fonollosa, un poble d'uns 250

1, 2 i 3. Vegeu fotografies per a entendre si l'acció era 'proporcionada', com diuen. vw

habitants, va rebre aquesta visita tan 'proporcionada'.

I a la tarda circulava per tot arreu l'enregistrament sonor de l'Eloi, amb la veu esqueixada, plorós. Un document que fa esborronar.

El tercer vídeo que em va impressionar és el de l'institut Quercus de Sant Joan de Vilatorrada. El Quercus és el meu institut: hi vaig treballar nou anys (quatre a l'equip directiu). És on vaig conèixer la Marta, que encara hi treballa. I també hi vaig conèixer l'Eloi, és clar. Si penso en l'ofici d'ensenyar, penso en el Quercus. És un centre molt ben organitzat i dinàmic. Ja fa mesos que us en vaig explicar **aquella gran experiència de foment de la lectura**, només possible amb un equip de professors que tenen fe en el seu ofici.

Feia molt temps que no hi entrava, però divendres i dissabte hi vaig passar un munt d'hores, amb la Marta i els nostres fills. La protecció del

Quercus va anar a càrrec de pares i, sobretot, d'alumnes, ex-alumnes i professors. Van ser hores molt intenses i ningú no preveia que diumenge hi passaria això.

A Sant Joan de Vilatorrada, tothom sospita per què hi van anar, aquests senyors. Perseguien una imatge. Aquesta (1). I la perseguien per venjar-se d'aquesta altra (2).

El pallasso Jordi Pesarrodona és un home molt estimat al Bages. És el fundador i l'ànima de la companyia Gog i Magog. I és, també, regidor d'ERC a l'Ajuntament de Sant Joan de Vilatorrada. A primera hora, aquells pocapenes disfressats de Madelman van anar a l'escola Joncadella i es van trobar en Jordi a primera fila. La resistència va ser ferotge i no hi van poder entrar. Però no calia. Ja s'havien venjat deixant-lo estès a terra, humiliat.

A Sant Joan, doncs, hi van anar per vexar en Jordi. També sap tothom per què van anar a

Fonollosa: perquè n'és fill en David Bonvehí, coordinador executiu del PDECat. Aquests dos atacs tenien un caràcter simbòlic, com el de **Sant Julià de Ramis** (lloc de votació de Puigdemont), **Sabadell** (Forcadell), Sant Vicenç dels Horts (Junqueras), **Sant Carles de la Ràpita** (Josep Lluís Salvadó, doblement humiliat)... També pretenien assaltar el col·legi de Verges (vila natal de Lluís Llach), però els habitants del poble van tallar-hi els accessos eficaçment (tant se val: la venjança va arribar dimecres a la matinada, quan van rebentar totes les rodes que van trobar). I afegim-hi encara les quatre capitals de *provincia*, que també tenen per a ells un caràcter simbòlic.

La immensa majoria de municipis atacats van ser petits. Fonollosa té 251 habitants. Callús, 2.057. Una bona colla no arribaven a deu mil habitants: **Alcarràs** (9.297), **Roquetes** (8.165), **Sant Esteve Sesrovires** (7.644)... Molts en tenien menys de cinc mil: **Sant Cebrià de Vallalta** (3.329), **Móra la Nova** (3.104), **Ponts** (2.638), **Castellgalí** (1.995), **Sarral** (1.595), **Dosrius** (1.457), **Sant Iscle de Vallalta** (1.292), **Canyamars** (1.187), **Cabra del Camp** (1.113). I molts no arribaven ni a un miler: **Aiguaviva** (763), **Vilalba Sasserra** (684), **la Tallada d'Empordà** (451), **Garrigàs** (435), **Sant Mori** (176), **Sant Ramon** (508) i desenes més.

Ens han volgut esborrar el somriure a empentes, grapejades, gasos, cops de porra... Per a espolsar-nos la ràbia, us suggereixo que us mireu dos d'aquests vídeos que he esmentat. El primer és de

Sant Mori, a l'Alt Empordà. Sembla que la gent, en aquest poble tan petit, van votar, van endur-se l'urna del local i van esperar els civils a davant, amb una taula parada.

El segon és de Sant Ramon, a la Segarra. La gent decideix de resistir fent befa dels agents, que deixen una imatge ridículament desproporcionada.

Però per què van anar a tants pobles petits? Hi heu pensat? Si la cosa era endur-se urnes carregades de vots, per què no es van concentrar tots a Barcelona i l'àrea metropolitana? Si haguessin segrestat totes les urnes de la capital sí que haurien invalidat el resultat del referèndum. És ben clar: van anar a poblets per trobar-hi poca resistència. I hi van anar amb dotacions exagerades. Les ordres eren de fer mal i que s'escampés la por. Segrestar urnes era l'excusa. La intenció de debò era atemorir: que tot Catalunya tingués por. Per tant, com més quantitat de notícies arribessin, millor per a la seva tàctica psicològica. I van triar la via dels covards: desenes i desenes d'agents armats contra un grapat d'homes i dones de pobles petits, amb les mans alçades i cridant 'Som gent pacífica!'

Són tan covards com els qui els envien i els aplaudeixen: Rajoy, Sáenz, Rivera, Arrimadas, Guerra... I els qui s'ho miren i callen: P. Sánchez, Iceta, Ros (Coscubiela?)... Tots s'oposen al referèndum no pas perquè sigui «il·legal», sinó perquè saben que el perdrien.

Covards.

Milions de persones s'han mobilitzat per votar en el referèndum. ELISABETH MAGRE

El dia que Catalunya va guanyar-se la república a cop de democràcia

Referèndum Crònica del dia que els catalans van guanyar la llibertat resistint l'imperi del terror amb urnes i vots

PERE CARDÚS

Després d'un dia i mig de vigília als col·legis del referèndum d'autodeterminació, milers de catalans es van alçar ahir disposats a decidir el futur del país. I a fe de Déu que ho van fer. La jornada, involuntàriament èpica, fou la demostració més rotunda possible de la determinació d'una part molt majoritària del poble de Catalunya de no deixar-se robar la democràcia i l'anhel de llibertat. Malgrat la violència de la policia espanyola i la Guàrdia Civil, que van fer més de vuit-cents

ferits amb l'excusa de segrestar les urnes plenes de butlletes, la participació va ser altíssima i els resultats poden donar un impuls definitiu a la república catalana.

Dels avisos amics als primers assalts

A primera hora, pels volts de les sis de la matinada, parelles de mossos d'esquadra visitaven els col·legis, protegits per desenes de milers de ciutadans, per anunciar que tenien l'ordre d'entrar a segrestar urnes i material electoral. Tanmateix, la gran presència de gent els impedia de fer-ho. Poc abans de la

La demostració més rotunda de la determinació d'una part del poble de Catalunya de no deixar-se robar la democràcia

constitució i l'obertura de les meses de votació, la policia espanyola i la Guàrdia Civil, desplegats per tot Catalunya, van començar a assaltar col·legis agredint violentament tothom qui hi havia acudit a votar. Els primers assalts foren als col·legis que tenien assignats el president Puigdemont, el vice-president Junqueras i la presidenta Forcadell. Fou especialment violent l'assalt als votants de Sant Martí de Julià, al col·legi de Puigdemont.

Fileres inacabables

L'alerta es va escampar per tot el país. Les furgonetes de la po-

En cap cas l'estratègia de la por i la violència no feia recular el referèndum

lícia espanyola i els tot terrenys de la Guàrdia Civil corrien per les carreteres de les comarques i els carrers de les ciutats, però això no impedia pas que la major part del país votés si volia la independència de Catalunya o no. Una hora abans d'obrir els col·legis, el portaveu del govern, Jordi Turull, havia anunciat un canvi metodològic del cens que feia que tothom pogués votar allà on més li convingués. Era una manera d'evitar que el tancament a la força d'un col·legi impedís la participació a un sector de la població. Les llarguíssimes fileres de votants omplien les xarxes socials de fotografies espectaculars. De fet, molts votants van acabar fent hores de cua per poder votar, de tanta gent que hi havia anat.

Petits i grans, sense distinció

Arribaven més i més imatges de violència de les forces de seguretat espanyoles. Avis, nens, joves i adults rebien de valent sense distincions. L'agressió a una consellera del govern –Clara Ponsatí, d'Ensenyament–, a una àvia, a un home que tingué un infart i fou hospitalitzat... Els agents armats de l'estat espanyol no feien diferències a l'hora d'atonyinar tothom qui anés amb butlletes a les mans i el somriure de qui sap que ja guanya. Després d'aquell 'a por ellos', els cops de porra,

les empentes, les estirades de cabells, les destrosses de portes i finestres, i els trets de bales de goma (prohibides a Catalunya des de 2013) semblaven una continuació lògica de l'esperit amb què una part important de l'estat espanyol s'havia pres la voluntat democràtica i pacífica dels catalans.

La lliçó dels catalans

L'objectiu del govern espanyol i els seus aparells d'estat era d'impedir que es pogués projectar una imatge de normalitat i de legitimitat del resultat del referèndum. Però la ciutadania de Catalunya donava una nova lliçó de creativitat democràtica, de compromís cívica, d'esperit pacífic i de solidaritat humana. En cap cas l'estratègia de la por i la violència –ço és, l'estratègia del terror– no feia recular el referèndum, l'exercici democràtic i la sintonia entre govern, parlament i població. Les fileres de votants armats amb butlletes blanques pel no o pel sí no van amainar en cap moment fins al tancament dels col·legis, a les vuit del vespre. Alguns centres de votació havien tancat més d'hora preventivament per evitar el segrest de les urnes plenes de vots i derivaven els votants a col·legis més protegits per la població.

'La vergonya d'Europa'

El portaveu Turull havia

1. Els Mossos d'Esquadra han acudit a tots els col·legis electorals. ALBERT SALAMÉ // 2. Milers de persones hi han oposat resistència pacífica. A.S. // 3. La policia espanyola ha agredit els ciutadans. VW

1

2

3

1. El president Puigdemont vota a Cornellà de Terri. E.P.

// 2. Malgrat tot, els ciutadans han pogut votar. ELISABETH MAGRE //

3. Una manifestant amb una estelada davant uns quants agents de la policia espanyola. ALBERT SALAMÉ

anunciat a migdia una participació superior al 50% del cens. Per tant, l'atenció es concentrava a última hora a l'anunci de resultats, si més no, parcials. Mentrestant, Rajoy decidia de fer una compareixença de premsa –sense preguntes, com ja és habitual– per celebrar la desarticulació del referèndum i la victòria de l'imperi de la llei, la seva llei. Res més lluny de la realitat. El referèndum es va fer i tan sols van aconseguir alterar uns quants col·legis.

El relat del govern espanyol i dels mitjans de comunicació que actuen a redós seu es desfeia com un terrós de sucre en boca de dirigents polítics i persones influents de tot el món. I, sobretot, a les pàgines i a les pantalles dels mitjans de comunicació més influents del món, que a mitja tarda parlaven de 'la vergonya d'Europa' i de la 'violència injustificada' de l'estat espanyol contra els catalans que volien votar. Governants europeus començaven a trencar el silenci habitual i condemnaven l'actuació de les policies espanyoles contra una votació pacífica.

Pendents del president

A conseqüència d'una jornada amb totes aquestes característiques, la portaveu de la CUP, Anna Gabriel, demanava de fer vaga general i recordava que la llei del referèndum preveia la declaració de la independència a continuació. Al capvespre es feien unes quantes reunions d'entitats, sindicats, partits i organitzacions per a acordar una resposta unitària a l'agressió descomunal de l'estat espanyol.

Tothom esperava especialment la compareixença del president Puigdemont per a saber quines conclusions havia tret d'un 1 d'octubre en què el poble havia salvat el poble.

Abans de les paraules del president, Jordi Cuixart, el president d'Òmnium, avisava a la plaça de Catalunya de Barcelona que la Taula per la Democràcia feia una crida a la vaga general el 3 d'octubre. I valorava que havia estat un dia històric del qual calia estar molt orgullosos. Per una altra banda, Jordi Sánchez, president de l'ANC, convidava a continuar treballant 'per guanyar la llibertat'. I avançava: 'Avui aquí, davant les urnes, i qui sap si aviat davant del parlament.'

Independència

Carles Puigdemont, el president, va sortir a les deu del vespre per anunciar que demanaria al parlament que proclamés la república catalana. També va fer una crida a la comunitat internacional a implicar-se i a abandonar el silenci institucional que havia regnat fins ara a Europa, per bé que ja havia començat a esquarterar-se. Puigdemont va agrair l'exemple i l'actitud dels ciutadans que ho havien fet possible, 'que s'havien guanyat el dret de tenir una Catalunya independent'. I especialment a les vuit-centes persones que havien estat ferides per l'assalt de la policia espanyola. El parlament té ara la responsabilitat de complir el mandat de la llei del referèndum, guanyat amb suor, creativitat i molts somriures per un poble que avui ja camina decidit. ■

**D.E.S.
C.O.N.N.E.C.T.A.**

ARTS ESCÈNIQUES
GASTRONOMIA / LLIBRES / MÚSICA
CULTURA POPULAR
CINEMA / ARTS VISUALS / MUSEUS
FIRES I MERCATS

Cinema 50 anys del festival de Sitges

Fires Liberisliber a Besalú

Gastronomia Cavatast a Sant Sadurní d'Anoia

7-8/10/2017 > VilaWeb {Paper

*El certamen fa vint anys i presenta una
programació centrada en el futur, el patrimoni,
la innovació i la Mediterrània*

LA CULTURA POPULAR
MÉS INNOVADORA
SE CITA A LA FIRA MEDITERRÀNIA

S'incorporen més propostes com ara 'CarMenKa' de Maika Makovski. F.M.

LA CULTURA POPULAR MÉS INNOVADORA SE CITA A LA FIRA MEDITERRÀNIA

Festivals El certamen fa vint anys i presenta una programació centrada en el futur, el patrimoni, la innovació i la Mediterrània

REDACCIÓ

Futur, patrimoni, innovació i Mediterrània. Aquests són els quatre temes centrals de la Fira Mediterrània d'enguany, que es farà aquest cap de setmana a Manresa. Com que el certamen fa vint anys, enguany l'organització ha volgut organitzar la programació al voltant d'aquests quatre temes, que consideren puntals. En aquesta línia, l'espectacle inaugural

va ser 'Saba!' una proposta que volia representar la nova escena de joves músics d'arrel.

Un dels trets distintius de la fira és la unió entre avantguarda i tradició per crear projectes innovadors. Aquest és el cas de 'A vore', un espectacle que uneix improvisadors contemporanis i artistes tradicionals per aproximar-se al món de la jota de l'Ebre. També s'hi incorporen més propostes, com ara 'CarMenKa' de Maika Makovski, en què, seguint la pista musical de les seves dues àvies,

La mediterraneïtat és un dels eixos vertebradors de la fira, i en la programació d'enguany tampoc no hi manca

La cantant portuguesa Mísia també passarà per Manresa. CB ARAGÃO

explora els seus orígens o el 'Cant de la Sibila' en què l'artista manacorina Joana Gomila oferirà al públic l'experiència de la creació artística en primera persona.

Un dels moments més destacats de la fira serà quan es traslladi a l'Abadia de Montserrat l'adaptació de 'El llibre Vermell de Montserrat'. Es tracta d'una producció feta a partir del manuscrit de 1399 del Pare Gregori Estrada que, com a novetat descoberta enguany, tindrà coreografies pensades per ser ballades pels peregrins.

La mediterraneïtat és un dels eixos vertebradors de la fira, i en la programació d'enguany tampoc no hi manca.

Artistes de disciplines i orígens molt diferents passaran per Manresa representant espectacles de circ, dansa i teatre. Entre aquests es troben el 'Groupe Acrobatique de Tanger' i 'N3rdistan', una banda marroquina que mescla música electrònica, rap i poesia àrab. Miquel Gironès, ex-dolçainer d'Obrint Pas, també serà a la fira presentant el seu darrer projecte, 'Xiromita Trad Project'. Es tracta d'un espectacle centrat en la música popular i tradicional de la seva trajectòria.

També es farà el 'Focus Occitània', un esdeveniment que porta la cultura popular i tradicional a la mateixa fira mitjançant bestiari festiu, polifonia, ball

i esports tradicionals. A més, enguany també hi haurà la jornada casteller, que s'ha repetit des dels orígens de la fira. Hi participaran quatre colles: Els Moixiganguers d'Igualada, els Tirallongues de Manresa, els Castellers de la Vila de Gràcia i els Castellers de Berga.

Una de les novetats d'enguany és la incorporació d'espectacles de la cultura popular al carrer. Segurament el més distintiu de tots serà l'espectacle de cloenda, 'Mar de Foc'. Es plantarà una falla de grans dimensions dissenyada per l'artista del Bages Txema Rico que es cremarà diumenge a la plaça Major amb una cerimònia conduïda pel director d'escena Sergi Ots. ■

ESTRENES MUNDIALS, **ESTRELLES**, LA FURA DELS BAUS I MOLT CINEMA FANTÀSTIC AL **50È FESTIVAL DE SITGES**

Festivals El Festival Internacional de Cinema Fantàstic de Catalunya projecta 255 films

REDACCIÓ

Ja fa 50 anys que el Festival Internacional de Cinema Fantàstic de Catalunya converteix Sitges en un gran aparador de les últimes novetats de gènere, les propostes més arriscades, les grans produccions i també les petites joies del cinema independent. Per això enguany el festival, que durarà fins al 15 d'octubre, serà molt especial i estarà farcit de cares conegudes, grans estrenes mundials, una clausura a càrrec de la Fura dels Baus i les projeccions de 255 films.

El cinema fantàstic que es veurà enguany a Sitges promet ser una festa per a l'espectador. El festival presenta una secció oficial amb quinze estrenes mundials i europees, entre les quals destaquen l'última producció d'Álex de la Iglesia i Carolina Bang: *Errementari*; *Muse*, la darrera proposta de Jaume Balagueró o *The Cured*, signada per David Freyne que debuta amb aquest film sobre un futur postapocalíptic en què un virus ha assolat la població i ha afavorit el canibalisme.

En la secció 'òrbita', que presenta cinc estrenes, el continent asiàtic continua demostrant la seva potència amb films com ara *The Battleship Island*, una superproducció coreana que ja han vist més de set milions d'espectadors, i *Real*. De la secció 'panorama' destaca *Beyond Skyline*, un drama en què els policies es barregen amb els alienígenes; *Creep 2*, on tornen les aventures de l'assassí en sèrie Mark Duplass i *Stephanie*, que

implica el retorn de Frank Grillo a la pantalla gran.

Amb motiu del 50è aniversari, l'actor Guillermo del Toro farà d'amfitrió d'un festival per on passaran figures de la talla de Susan Sarandon, Frank Langella, William Friendkin, Vince Vaughn, Udo Kier, Dario Argento i Robert Englund. A més, el festival proposa una completa oferta d'activitats paral·leles: sis exposicions, classes magistrals, presentacions, trobades de la indústria. Així mateix,

pretén consolidar l'oferta en realitat virtual i les sèries.

Finalment la Fura dels Baus s'encarregarà de posar el punt final a aquest festival tan especial amb un espectacle de clausura que es farà el dissabte dia 14 d'octubre a l'àrea de la Fragata, just sota l'emblemàtica església de Sitges, en l'entorn conegut com la Punta. Seguint la línia identificativa de la companyia, serà un homenatge a diversos mites del cinema fantàstic de tots els temps.

Proust i notre vraie vie, amb A. Serra,
F. Fanés i V. Gaillard. LIBERISLIBER

LIBERISLIBER; LES EDITORIALS INDEPENDENTS PRENEN BESALÚ

Lletres La fira omple del poble de llibres, poesia, debats, concerts, recitals i espectacles

REDACCIÓ

Aquest cap de setmana una cinquantena d'editorials independents prenen el centre de Besalú per omplir-lo de llibres, poesia, debats, concerts, recitals i petits espectacles. Es tracta de la fira Liberisliber, una trobada que aplega editors de tot el país, entre els quals hi ha segells petits però amb molt renom com ara 3 i 4, Comanegra, Club Editor, La Breu Edicions, Raig Verd, l'Altra Editorial, Edicions del Periscopi...

A la fira d'enguany s'hi presentaran

una dotzena de títols de narrativa, ficció, poesia i infantil i hi signaran més de cinquanta autors. Però un dels punts forts del Liberisliber és l'apartat de diàlegs, en què alguns autors debaten sobre teatre –Jordi Casanovas, Carol López i Pau Miró–, economia –els catedràtics Antón Costas i Juan Torres–, cinema –Albert Serra–, periodisme literari, humor gràfic...

La poesia també és molt present en el festival en forma d'un vermut poètic on es presenten les novetats de la temporada, un recital en què Blanca Llum Vidal recitarà Caterina Albert, i la famosa Escaramussa poètica, que enguany serà

protagonitzada per Glòria Coll, Edgardo Dobry, Guillem Gavalrà, Montse Gort, Nathalie Karagiannis i Joan Vigó. L'actor espanyol Alberto San Juan oferirà un recital de poesia de Pedro Salinas.

També hi haurà espai per una trobada d'il·lustradors, activitats per a la mainada, petites representacions de teatre de carrer i la projecció del film sobre Alexandre Deulofeu, conegut popularment com el Nostradamus Català. Finalment, com és tradicional, la fira s'acabarà amb un concert, que enguany anirà a càrrec de Roger Mas. El músic de Solsona presentarà els temes del seu darrer treball, *Irredempt*. **U**

Alcover es convertirà en l'epicentre de les trifulgues bandoleres que van assolar les comarques del Camp de Tarragona durant el segle XVI. AJUNTAMENT D'ALCOVER

ALCOVER VIATJA QUATRE-CENTS ANYS ENRERE I ES TORNA BANDOLERA

Cultura popular La Fira de Bandolers fa quinze anys i s'hi rememoren els millors espectacles

REDACCIÓ

Aquest cap de setmana, Alcover es convertirà en l'epicentre de les trifulgues bandoleres que van assolar les comarques del Camp de Tarragona durant el segle XVI. S'hi fa la Fira de Bandolers, una recreació històrica que parteix de la rivalitat real que hi va haver entre dues famílies de la vila, els Voltors i els Morells, per explicar com era la vida a la zona fa més de quatre-cents anys. La fira, que celebra el 15è aniversari, presenta algunes novetats: la més important és que es recuperen alguns dels espectacles teatrals

més emblemàtics que s'han fet al llarg d'aquest temps.

Més enllà d'això, el programa inclou una cinquantena d'actes. El més destacat és la representació de l'enfrontament entre els Voltors i els Morells, que és el fil conductor de la fira. S'anirà escenificant al llarg de tot el cap de setmana. També cal destacar el túnel del temps que cada any munta el grup de teatre local al Convent de les Arts i que recrea com era l'Alcover del 1600. També es faran diverses activitats per a la mainada, com ara una gimcana bandolera i una baixada de carros artesanals, i mentre duri la fira hi haurà un mercat d'artesanía i productes gastronòmics.

SANT SADURNÍ, CAPITAL DEL CAVATAST

Festes Una cinquantena de cellers de la zona hi participen

Adquirint un tiquet, els amants del cava podran tastar varietats noves i acompanyar-les amb productes de la terra. ASSA

REDACCIÓ

El Cavatast, la fira de degustació de caves i gastronomia, es fa aquest cap de setmana a Sant Sadurní d'Anoia. En la mostra hi participen gairebé una cinquantena d'elaboradors de cava de la zona i també diverses empreses de restauració, xarcuteria i pastisseria. Adquirint un tiquet, els amants del cava podran tastar varietats noves i acompanyar-les amb productes de la terra com ara pa artesà, pernil o formatge.

A més, a la fira hi haurà tasts guiats, classes magistrals, tallers per a apren-

dre a fer còctels de cava... Molts cellers també ofereixen degustacions de totes les seves varietats. N'hi ha una de cava sense sulfurs. Però el que abunda més són els maridatges, n'hi ha de tota mena: amb peixos fumats, amb productes enllaunats, amb anxoves, amb marisc...

En el Cavatast també hi ha activitats paral·leles d'enoturisme, com ara visites al Centre d'Interpretació del Cava Fassina i portes obertes en alguns cellers de la vila. A més, pel Cavatast, tot Sant Sadurní es vesteix de festa i s'organitza una fira d'artesania a la Rambla de la Generalitat amb parades, mostres d'oficis, tallers i activitats infantils.

A la fira hi haurà tasts guiats, classes magistrals, tallers per a aprendre a fer còctels de cava...

Arriba als cinemes la seqüela de 'Blade Runner'. WARNER BROS

ARRIBA ALS CINEMES L'ESPERADA **'BLADE RUNNER 2049'**, LA SEQÜELA DEL CLÀSSIC DIRIGIT PER RIDLEY SCOTT

'Blade Runner', dirigida per Ridley Scott, és considerada una de les obres mestres del gènere ciència ficció i dirigida per Ridley Scott. Ara n'arriba a la gran pantalla la seqüela, dirigida pel reconegut director canadenc Denis Villeneuve. 'Blade Runner 2049' està protagonitzada per Ryan Gosling i Harrison Ford, se situa unes quantes dècades més enllà de l'original de 1982 i continua la història inicial basada en la novel·la de Philip K. Dick 'Los Androides Sueñan con Ovejas Eléctricas'. El film comparteix cartellera amb cintes com ara el drama francès 'El jardín de Jeannette', dirigit per Stéphane Brizé i protagonitzat per Judith Chemla; 'La cabaña' de Stuart Hazeldine o 'Morir' de Fernando Franco.

Blade Runner 2049

Direcció: Denis Villeneuve. Intèrprets: Robin Wright, Ana de Armas, Sylvia Hoeks; Harrison Ford, Ryan Gosling, Jared Leto. Gènere: Ciència ficció.

K descobreix un secret ocult que podria acabar amb el caos que impera en la societat. El descobriment de K el porta a començar una recerca de Rick Deckard, un 'blade runner' a qui se li va perdre la pista fa trenta anys.

Une vie*El jardín de Jeanette*

Direcció: Stéphane Brizé. Intèrprets: Judith Chemla, Yolande Moreau, Nina Meurisse; Jean-Pierre Darroussin, Swann Arlaud, Olivier Perrier. Gènere: Drama.

Normandia, 1819. Jeanne és una noia jove plena de somnis i innocència que torna a casa seva després d'acabar els seus estudis en un convent. Es casa amb un comte local, Julien de Lamare, que no triga a mostrar-se com un home miserable i infidel.

The shack*La cabaña*

Direcció: Stuart Hazeldine. Intèrprets: Octavia Spencer, Radha Mitchell, Megan Charpentier; Sam Worthington, Tim McGraw. Gènere: Drama.

Després de sofrir una tragèdia familiar, Mack Phillips cau en una profunda depressió. En aquest moment rep una carta en què un misteriós personatge el cita a una cabanya abandonada. Tot i els seus dubtes, Mack viatja a la cabanya, on es trobarà amb una persona inesperada.

Morir

Direcció: Fernando Franco. Intèrprets: Marian Álvarez; Andrés Gertrúdix, Iñigo Aranburu. Gènere: Drama.

Les vides de Luis i Marta es veuen abruptament paralitzades. Les mentides, la culpa i la por posen a prova l'estabilitat i l'amor de la parella.

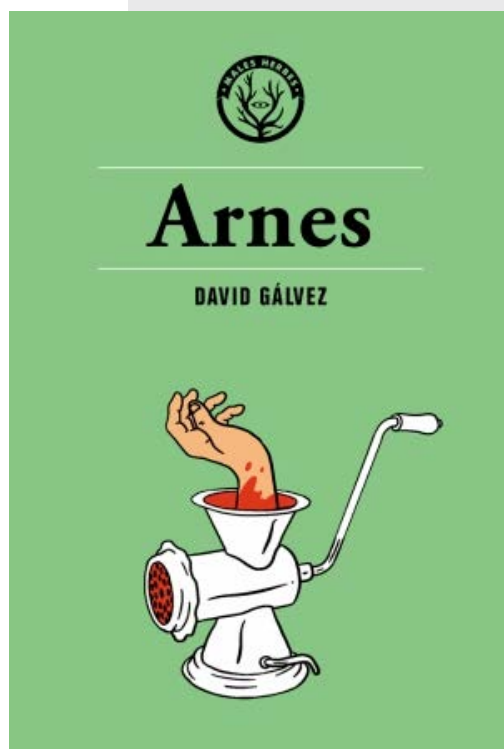
Arnes és un viatge fascinant per la psique de l'assassí, un recorregut violent i brillant que gira al voltant de la naturalesa mateixa de l'homicidi

Ricard Planas

'ARNES', DE DAVID GÁLVEZ, EXPLORA LA NATURALESA MATEIXA DE L'HOMICIDI

L'editorial Males Herbes publica un recull d'històries sobre els aiguamolls psicològics d'un assassí, de l'escriptor andorrà · Us n'ofereix un fragment

'ARNES', DE DAVID GÁLVEZ,
PUBLICAT PER L'EDITORIAL
MALES HERBES

REDACCIÓ

La setmana del Festival Internacional de cinema fantàstic de Sitges, us proposem un llibre aterrador que és també una novetat a les llibreries: *Arnes*, de David Gálvez (Vilanova i la Geltrú, 1970), autor andorrà que en aquest volum recull cinc històries d'assassins narrades per ells mateixos. Cadascuna té una òptica diferent, des de la reconstrucció documental fins al relat fantàstic, des de la visió mítica fins al realisme més despulat. Sense fer diferències entre personatges històrics i ficticis, David Gálvez fa servir totes les tècniques narratives que té a l'abast per ficar-nos dins la ment d'uns protagonistes obsessionats a fer allò que atorga un sentit a les seves vides, cinc individus que, en certa manera, són víctimes de les seves pròpies obsessions. **Llegiu-ne un fragment.**

Ricard Planas, editor de Males Herbes, explica de l'autor i del llibre:

'El primer cop que vam llegir un original d'en David Gálvez era *Cartes mortes*, i ens va sorprendre, per una banda, una veu pròpia que s'intuïa des de la segona frase, i per l'altra, una seguretat envejable en un escriptor que fins aleshores no havia publicat res. Amb *Res no és real*, l'andorrà canviava totalment de registre, sense deixar d'explorar i tensar els recursos que la llengua i les tècniques narratives posaven al seu abast. Amb *Arnes*, Gálvez fa un pas endavant, però conserva la seva concepció juganera de la literatura, i un bon catàleg de personatges obsessius, marca de la casa d'un escriptor que ja des del seu primer llibre es va guanyar l'estatus de culte. *Arnes* és un viatge fascinant per la psique de l'assassí, un recorregut violent i brillant que gira al voltant de la naturalesa mateixa de l'homicidi. Un llibre que ens ha fascinat i que ens ha aterrit, a més de demostrar-nos, una vegada més, el talent genuí que posseeix el seu autor.'

BOLETS SALTEJATS AMB SALSITXES

Un plat senzill de tardor

Ingredients

(per a 4 persones)

- 3 quarts de quilo de bolets (rovellons, ceps, gírgoles, rossinyols...)
- 8 salsitxes
- all i julivert
- sal, pebre

NEUS CUSCÓ

Posem oli en una paella i saltegem els bolets, fets a trossos, ben nets. Els coem fins que perdin l'aigua. Afegim les salsitxes tallades a trossets petits. Afegim una bona picada d'all i julivert. Salpebrem i deixem coure les salsitxes fins que siguin cuites.

Si hi afegim quatre ous batuts, convertirem el plat en un remenat de bolets, que també és molt bo.

Municipis del Principat comencen a retirar diners del Banc Sabadell

CaixaBank acorda de traslladar la seu social a València

Elisenda Paluzie aclareix que la marxa dels bancs no tindrà efectes reals sobre els clients

Mas desmenteix el Financial Times publicant l'àudio de l'entrevista

Consulteu, municipi per municipi, els resultats definitius del referèndum de l'1-O

Barcelona demana la dimissió de Rajoy per la violència policíaca i l'acusa de cometre un 'cop d'estat encobert'

Un jutge de Barcelona investigarà la policia espanyola per l'actuació en l'1-O i 142 ferits

Suïssa ofereix la seva mediació entre Catalunya i Espanya

La Campanya per l'Abolició de les Armes Nuclears, premi Nobel de la Pau